

NA 5. REDNI SEJI SE JE SESTALA SKUPŠČINA SOZD

V petek 14. septembra se je v dvorani hotela Kompas v Ljubljani na 5. redni seji sestala skupščina SOZD. Poleg pregleda sklepov 4. seje je bil na dnevnem redu še sprejem smernic za izdelavo letnega plana 1980; razprava in predlaganje osnutka osnovnega plana IMP 1981—1985 v javno obravnavo; analiza poslovanja in finančne situacije v prvi polovici letošnjega leta; poročilo o dosedanjem delu in tekočih problemih generalnega direktorja in glavnih direktorjev delovnih organizacij; razprava in predlaganje v javno razpravo osnutka temeljnega samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev; razprava in predlaganje v javno razpravo osnutkov sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD in statuta SOZD.

O smernicah za izdelavo letnega plana 1980 je poročal Juri Zavec, pomočnik generalnega direktorja za program in razvoj. Vsi delavski sveti TOZD in DS, razen TOZD Elektromontaža in TOZD TEN, so se že odločili za nov obračunski mesec (1.—30., 31.) v prihodnjem letu. Prednosti spremenjenega obračunskega obdobja so nesporne. Smernice za izdelavo plana vsebujejo »minimalni« obseg poenotenja znotraj IMP. Tako so predvideni minimalni OD 3.800 din neto, obračunska osnova pa letošnji oktober, poprečna masa norm naj bi znašala 7 %, poprečni gibljivi del pa 15 %. Enotno naj bi bilo tudi področje skupne porabe. Omejena skupna poraba naj bi znašala 70 % bruto OD v gospodarstvu v letu 1979 (ca. 7.300 din). Programirana skupna poraba (eden od elementov solidarnosti!) naj bi znašala 16.700 din in naj ne bi v posameznih TOZD prekoračili 15 % povečanja navzgor. Prihodnje leto naj bi združevalo svoje delo v IMP 8420 delavcev (+6 % glede na letošnje leto). Za poklice naj bi se pripravljali 1004 učenci (+12 % glede na leto 1979). Skupno naj bi ustvarili 6,66 milijarde dinarjev fakturirane realizacije, od tega naj bi bilo 435 milijonov izvoza. Ustvarjeni dohodek naj bi znašal 2,88 milijarde. Za bruto sklade bo namenjeno 715 milijonov dohodka. In še eden od pomembnejših podatkov: produktivnost dela naj bi porasla za 5 %.

O osnutku osnovnega plana IMP 1981—1985 je prav tako poročal tov. Zavec. Gradivo, objavljeno v prejšnji številki Glasnika, je vzbudilo veliko zanimanje in nekatere dokaj podrobne analize. Zato sedaj objavljamo dodatno gradivo, ki je enakovreden sestavni del že objavljenega in o katerem bo tekla javna razprava. O tej točki dnevnega reda tu ne bomo posebej poročali.

V celoti objavljamo tudi poročilo generalnega

direktorja, poročila glavnih direktorjev DO pa v izvlečkih.

Dipl. inž. Anton Zima, glavni direktor DO Promont, je dejal da so dokumente temeljito preštudirali. Strinjajo se z združevanjem sredstev. Najprej so menili, da je 30 % preveč, vendar je kasnejša razprava pokazala, da je to sprejemljivo. Res je, da ima Promont še tudi več nerešenih lastnih problemov (gradnja novih prostorov v Gorici, vprašanje TOZD Klima montaža in večja vlaganja v opremo TOZD OV). V osnutku so nekoliko premalo razrešena vprašanja samskih domov, kjer je bilo v zadnjih letih premalo narejenega. Vzporedno s problematiko samskih domov naj bi reševali tudi počitniške domove.

Vladimir Ulčar, glavni direktor DO PMI, je najprej omenil specifičnosti, ki jih je delovna organizacija »podedovala« ob nastanku. Ena osnovnih nalog pri organiziranju DO je bila usmerjanje TOZD v posamezne programe in enotno prodajno politiko, saj je bilo stanje na področju prodaje po letu 1975 kritično. Strokovne službe in organizacije, ko so osnutek že obravnavale, se z njim strinjajo. So za interno združevanje, program TOZD EKO pa spada v energetiko,

kar pomeni, da naj bi bil uvrščen med programe skupnega pomena.

Dipl. inž. Franc Kumše, direktor DO Emond, je ocenil, da je z nastankom osrednjega srednjeročnega razvojnega dokumenta opravljeno izredno pomembno in široko delo za SOZD in vse njegove organizacijske enote. Temeljne organizacije Emonda se srečujejo z večjimi ali manjšimi problemi. Preselitev TOZD Dvigalo v nove prostore pomeni šele prvi korak pri nastajanju slovenske industrije vertikalnega transporta. Za njihove nadaljnje potrebe je že rezervirano zemljišče v BP-10. V planu za leto 1980 bodo napravili prvo delitev proizvodnega programa med TOZD TEN in ISO. Razvojnimi potrebami bodo prilagodili tudi organizacijsko shemo.

Inž. Vlastimir Boh, direktor DO Klimat, je poudaril pomembnost dokumenta, o katerem začeta javna razprava. IMP si zastavlja ambiciozen program. Bolj bi bilo potrebno izpostaviti inovacijsko dejavnost, med prioritete investicije naj bi vključili tudi investicijo v TOZD Panonija, Dotaknil se je še problemov prostora v Vojkovi ulici,

Nadaljevanje na 2. strani

Novogradnja TOZD TEN v Vojkovi ulici takole napreduje

NA 5. REDNI SEJI SE JE SESTALA SKUPŠČINA SOZD

Nadaljevanje s 1. strani

ki je že dokaj star in ga je novogradnja TOZD TEN samo še zaostrela.

Lado Mazovec, direktor DO IKO, se je najprej dotaknil prioritarnih investicij. Strinjajo se z združevanjem sredstev. Odprto je še vprašanje, TOZD SKIP, ki je po njegovem izpadlo iz osnutka osnov, a bi ga bilo potrebno vključiti. Računajo, da bodo uspeli končno rešiti tudi velike prostorske težave na Trati, ker so že odkupili 30.000 kv. m zemljišč. Načrtujejo novo tovarno avtomatike in razširitev tovarne črpalk. V TOZD Trata je ekonomska in kadrovska situacija nekoliko težja, vendar računajo, da bo do konca leta v celoti sanirana.

Valentin Mendževac, direktor delovne organizacije Livar, je poudaril, da bo predvideno stopnjo izvoza izredno težko doseči. Na zahodnem tržišču se cene lahko dvignejo 2 do 3 % letno, medtem ko pri nas rastejo stroški proizvodnje znatno hitreje. V gradivu so posamezne pomanjkljivosti, ki izhajajo iz različnih interesov posameznih DO. Vso podporo dajejo sovlaganju na osnovi dohodkovnih povezav in interesov. Zavedati pa se moramo, da bodo potrebna velika vlaganja v surovinske baze. Predlagajo dve vrsti prioritarnih investicij. So skeptični, da bi lahko v prihodnjem srednjeročnem obdobju zgradili nove poslovne prostore, čeprav so potrebni. IMP že dolgo ni več samo ljubljanska organizacija — upoštevati je treba zahteve policentričnega razvoja. Delovna organizacija je, po njegovem, nekoliko preveč izpuščena in bo treba nekatera vprašanja še uskladiti in najti skupne rešitve.

Poročilo direktorja DO Klima je prebral direktor TOZD IP Bert Verhovec. Glede na to, da letos teče prvo leto vključitve DO Klima Celje v SOZD IMP, je v poročilu ocenjeno celotno doseganje delo, še posebej je poudarjeno pozitivno delo skupnosti TOZD za klimatizacijo, ki je uspela razčistiti posamezne proizvodne programe. Direktor DO Klima, dipl. inž. Alojz Zupanc je nadejal

lje v svojem poročilu zapisal: »Navedeni dogovori v določeni meri zmanjšujejo proizvodni program TOZD IP Celje in nas vodijo v specializacijo in v uvedbo večjih serij preostalega programa, kar smo si postavili tudi kot cilj ob združitvi. Skupni interesi vseh TOZD s področja klimatizacije pa bodo morali biti osnova za sestavo srednjeročnega plana in sporazumevanja v okviru skupnosti TOZD Klimatizacije, ki bi jo bilo potrebno tudi formalno čimprej ustanoviti.

Na področju komercialne problematike smo pri združevanju operativne prodaje šele pri polovici zastavljenih nalog. Predstavnštva Klime Celje v Skopju in Zagrebu so se že preselila na isto lokacijo s predstavnštvi SOZD IMP; v pripravi so spremembe za predstavnštvi v Ljubljani in Beogradu. Na komercialnem področju smo zagotovili sodelovanje operativnih ljudi v prodaji in poenotili prodajne pogoje tako, da nasproti zunanjemu kupcu nastopamo enotno kot SOZD. Za področje trženja je bila zelo pomembna letošnja razstava Interklima, kjer se je IMP predstavil z enotnim prodajnim programom in kjer so se izdelki obeh do sedaj ločenih proizvajalcev dokončevali v trenutno vodilno ponudbo opreme in naprav za klimatizacijo in prezračevanje na jugoslovanskem tržišču. Združitev v SOZD se je potrdila kot uspešna tudi na drugih področjih kot je finančno, organizacijsko, predvsem plansko, kjer uspešno pripravljamo predloge za skupno politiko.

Dipl. inž. Janez Miklavc, direktor DO IZIP, je najprej ocenil organiziranost delovne organizacije IZIP in nakazal nekatere probleme, ki jih bo treba še razrešiti (programske usmeritve, kadri, prostor). Strinjajo se z združevanjem sredstev, ker je to moč poslovnega sistema IMP. Pot do dobrih rešitev ne bo lahka.

Iz vseh poročil se je pokazalo, da bosta dejansko »najtežja oreha« združevanje sredstev in prioritete investicije, kar je že na začetku razprave poudaril tov. Zavec.

Delegat iz Klime je predlagal manjšo dopolnitev osnutka osnov plana IMP 1981—1985, ki so jih potem delegati sprejeli in tako začeli javno razpravo.

O finančni situaciji in analizi poslovanja za 1. poletje 1979 je poročal Alojz Kosi, direktor Interne banke. Finančna situacija je dokaj ugodna, čeprav se je nekoliko poslabšala. Na področju kratkoročnega kreditiranja še ni združevanje sredstev. Likvidnostna situacija je ugodna, denarna sredstva na žiro račun se gibljejo v običajnih mejah in se znižajo edino ob izplačilu OD, nesorazmerno so se povečale zaloge. O osnutku temeljnega sporazuma o združevanju sredstev, o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD in statuta SOZD IMP je poročal Aleš Čerin, pomočnik generalnega direktorja za samoupravno — pravno področje. Vsi osnutki so bili objavljeni v prejšnji številki Glasnika z obširnimi uvodi in rokovnikom za njihov sprejem, ki ga je skupščina sprejela.

Na osnovi predloga TOZD TEN je skupščina

sprejela sklep, da je treba do 15. oktobra pripraviti dokončen predlog o delitvi premoženja na Titovi 126 v Ljubljani.

Na predlog samoupravnih organov DO IZIP je skupščina imenovala za novo članico uredniškega odbora IMP Glasnika tov. Nevenko Dornik-Šajnič.

Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti DO »EMOND«

Išče sodelavce za opravljanje naslednjih del oziroma nalog:

- 1. razvojnega inženirja**
 - visoka izobrazba elektro smeri (jaki tok)
 - aktivno znanje enega svetovnega jezika
 - poznavanje tehničnih predpisov in predpisov iz varstva pri delu
 - 2 mesečno poskusno delo
- 2. samostojnega razvijalca (2 delavca)**
 - višja izobrazba elektro smeri (jaki in šibki tok)
 - strokovni izpit
 - pasivno znanje enega svetovnega jezika
 - 2 mesečno poskusno delo
- 3. samostojnega konstrukterja I**
 - višja ali srednja izobrazba strojne smeri
 - poznavanje tehničnih predpisov in predpisov iz varstva pri delu
 - pasivno znanje enega svetovnega jezika
 - 2 mesečno poskusno delo
- 4. konstrukterja**
 - srednja izobrazba strojne smeri
 - poznavanje tehničnih predpisov in predpisov iz varstva pri delu
 - pasivno znanje enega svetovnega jezika
 - 1 mesečno poskusno delo
- 5. kalkulanta I (2 delavca)**
 - srednja izobrazba strojne ali elektro smeri (jaki tok)
 - 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
 - 2 mesečno poskusno delo
- 6. vodje bifeja**
 - za določen čas (nadomeščanje delavke v porodniški)
 - poklicna gostinska šola
 - tečaj iz higienskega minimuma
 - potrebno znanje ravnanja z registrirano blagajno
 - 1 leto ustreznih delovnih izkušenj
 - 2 mesečno poskusno delo
- 7. pomožno kuharico**
 - osemletka, kuharski tečaj
 - tečaj iz higienskega minimuma
 - 1 leto ustreznih delovnih izkušenj, 1 mesečno poskusno delo
- 8. strojepiske**
 - za določen čas (nadomeščanje delavke v porodniški)
 - osemletka, strojepisni tečaj

Navedena dela oziroma naloge so bile objavljene tudi v časopisu Ljubljanski dnevnik. Prošnje sprejema splošno-kadrovski sektor DO EMOND, Ljubljana, Vojkova 58. Dodatne informacije dobite na tel.: 346-578.

Za kvaliteto in produktivnost

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata TOZD Panonija je pripravil tekmovanje kovinarjev. Tekmovali so strugarji in varilci. Izdelke je ocenila posebna strokovna komisija, njihove zasnove pa so pripravili tehnologi, obratovodje in mojstri. Med strugarji je bil najboljši Ivan Varga, med varilci pa Jože Vogrinc in Ivan Casar.

Tekmovanje je bilo tudi izbirno in najboljši so nastopili na tretjem delovnem tekmovanju kovinarjev Slovenije. Njihove rezultate objavljamo v poročilu s tega tekmovanja.

IMP GLASNIK izdaja delovna skupnost IMP — Industrijsko montažnega podjetja v Ljubljani. Izhaja mesečno v 9.450 izvodih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Titova 37. Ureja uredniški odbor: Nevenka Šajnič, Ela Mulej, Borut Gržinič, Borut Wildmann, ing. Vinko Kuder, Karel Capuder, Alojz Kamin, Anton Križan, Ivan Herga, Tone Štrus (odgovorni urednik). Tiska: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS, št. 421-1-72 z dne 26. septembra 1974 je IMP Glasnik oproščen plačila temeljnega davka do prometa proizvodov.

Osnutek osnov plana IMP 1981 — 85 v javni razpravi

Osnutek osnov plana IMP 1981—1985 smo objavili v prejšnji številki Glasnika. Do seje skupščine SOZD ga je na razširjeni seji obravnaval koordinacijski odbor sindikata SOZD in problemska konferenca ZK. Gradivo je vzbudilo veliko zanimanje in živahne razprave. Komisija za družbeno planiranje pri skupščini je pripombe zbrala in ker vseh ni bilo možno uskladiti, objavljamo dodatno gradivo, ki je sestavni del že objavljenega osnutka. Poleg tega objavljamo zaključke političnega aktiva, sklepe skupščine v zvezi z osnovami plana in pa primer izračuna udeležbe v dohodku na temelju sovlaganj sredstev.

PRIPOMBE, DOPOLNITVE IN NEKATERA OD- PRTA VPRAŠANJA V ZVEZI Z OBJAVLJENIM DELOVNIM OSNUTKOM »OSNOV PLANA IMP 1981—1985«

1. Komisija za družbeno planiranje pri Skupščini SOZD IMP ocenjuje, da je bil dosedanji potek razprav o delovnem osnutku »Osnova plana IMP 1981—85« dokaj intenziven in je v posledici zato nastala vrsta pripomb. Pripombe lahko razdelimo v tri skupine:

— tiste, ki zadevajo bistvene opredelitve; katere programe v prihodnjem srednjeročnem planskem obdobju izpostaviti kot programe **skupnega** pomena in kateri so **prednostnega** pomena; drugič, kateri so investicijski projekti, ki bodo financirani iz skupno združenih sredstev; tretjič, kako na racionalen, vendar dinamičen način usmerjati organiziranje t.i. »režijskih« služb po posameznih nivojih samostojne organiziranosti; četrtič, kako na primeren in bolj poudarjen način v dokumentu opredeliti vlogo delovnih organizacij; petič, problematika počitniških domov; in šestič, kar je osrednje vprašanje: ali smo vsi za združevanje sredstev ali ne, in kolikšen naj bo obseg združenih sredstev za objekte skupnega pomena.

— drugo skupino pripomb so posredovale samo nekatere delovne organizacije, po drugi strani so si tudi te pripombe včasih diametralno nasprotne; zadevajo pa naslednja vprašanja: kakšna zvrst in kolikšen obseg projekte naj bo v vsaki montažni TOZD; pogoji za opredelitev poslov, ki se sklepajo prek TOZD Inženiring; najprej obseg kapacitet IMP in nato v zvezi s kreditiranjem del; odnosi med Interno banko in finančnimi službami; odgovornost za zunanje trgovinsko poslovanje in njegov obseg; kadri, štipendiranje in kadrovska politika; odnosi do dobaviteljev; vloga in odgovornost predstavniške mreže; vprašanje sofinanciranja prostorov za delovno skupnost SOZD in Interno banko.

— tretjo skupino predstavljajo pripombe redakcijskega značaja; pripombe, ki bolj natančno opredeljujejo programske zadolžitve posamezne TOZD ipd.

Na svoji drugi seji je Komisija zavzela naslednje stališče v zvezi s pripombami: tiste, ki so opisane v prvi in drugi alineji je potrebno še enkrat in v sestransko (ne samo iz potreb svoje DO ali TOZD, kar je dejanski odraz vseh dosedanjih razprav) proučiti. Tako poenotena stališča bo komisija oblikovala kot **dopolnitve** že objavljenega teksta. Tretjo skupino pripomb bomo upoštevali skupno z vsemi pripombami iz **javne razprave o osnutku**, ki bo trajala do prve polovice oktobra letos.

Tudi na tretji seji Komisije, ki je bila 13. 9. 1979, nismo uspeli v zvezi z našimi napotili, da tiste bistvene pripombe posameznih DO morajo **upoštevati interese vseh v SOZD IMP združenih TOZD in DO**. Zato jih Komisija v nadaljevanju posreduje v javno razpravo kot sestavni del že objavljenega teksta.

2. Stališča posameznih delovnih organizacij oziroma TOZD na bistvena vprašanja »Osnov plana IMP 1981—85«:

1. Vprašanje združevanja sredstev (točka 2.3.2. c) št. 3):

1. **Promont:** TOZD KM podpira 30 % združevanja, ki ga je treba realizirati v vsaki TOZD; TOZD MK pogojuje pripravljenost na združevanje sredstev z rešitvijo nakupa zemljišča z objekti v Novi Gorici; ima tudi pripombo na višino združevanja — 15 %; TOZD meni, da je pravilno, da bi morali združevati 30 %, vendar ni razvidno, kakšne so posledice za TOZD, ki združuje sredstva, zato naj se izdelata konkreten primer; obstoji tudi bojazen za uspeh referenduma, kako delavcem predočiti pomen investicijskega skupnega pomena, ko ne vidijo neposrednega interesa.

2. **PMI:** TOZD MM odklanja kakršno koli določanje obsega združevanja sredstev vnaprej; to naj se opredeli šele v planu: za koga, koliko in koliko časa; TOZD IB enako kot TOZD MM in dodajajo, da imajo velike lastne potrebe po angažiranju investicijskih sredstev; TOZD Blisk ogojuje združevanje s svojim inv. programom; TOZD EKO izraža pomisleke za možnost združevanja glede na že obstoječe anuitete in svoje prihodnje, zato se zavzema za združevanje po neposrednem interesu na nivoju DO.

3. **Emond:** TOZD EM se zavzema za ne tako natančno opredeljevanje združevanja — ne tako zavezujoče, sicer pa podpira združevanje po neposrednem interesu TOZD; TOZD DVG dvomi o možnosti združevanja zaradi že sprejetih anuitet; TOZD TEN nima pripomb; TOZD ISO nima pripomb.

4. **IKO:** na predlog združevanja ni pripomb
5. **KLIMAT:** na predlog združevanja ni pripomb
6. **LIVAR:** na seji ni bilo člana komisije
7. **KLIMA:** na predlog združevanja ni pripomb
8. **IZIP:** vse TOZD so mnenja, da se bodo lahko odločile za združevanje šele tedaj, ko bodo ugotovile svoje lastne potrebe glede na planske zahteve.

STALIŠČNE KOMISIJE

1. Stališča posameznih TOZD oz. DO so sestavni del že objavljenega gradiva in pomenijo možne alternative.
2. Za potrebe javne razprave POS in IBI izdelata primer dohodkovnih odnosov, ki nastanejo, če bomo uresničili predlagano združevanje sredstev.

3. Odgovornost za družbeno usmerjeno in samopravno dogovorjeno razvojno politiko SOZD imajo po zakonu in tudi sicer generalni direktor in namestnik kot tudi glavni direktorji delovnih organizacij. Zato komisija predlaga, da ta krog delavcev s posebnimi pooblastili in dolžnostmi do 10. oktobra 1979 pripravi dokončna stališča.

2. Vprašanja inv. projektov skupnega pomena (točka 3.3., naloga št. 1):

1. **Promont:** s seznamom se strinja; v nadalje bi ga bilo potrebno eventualno skrajšati, nikakor pa ne širiti;
2. **PMI:** seznam se naj širi, vendar brez obveznosti združevanja; v seznam iz združenih sredstev pa vključiti TOZD Blisk in TOZD EKO
3. **EMOND:** V seznam vključiti ISO, ker spada v prioriteto razvojno področje energetike
4. **IKO:** v seznam dodati TOZD SKIP; dodatni seznam investicij za neposr. interese
5. **KLIMAT:** v seznam vključiti TOZD PAN; odpreti poseben seznam prioritetenih investicij, ki bodo deležne združevanja po neposrednih interesih TOZD.
6. **LIVAR:** ni bil prisoten, vendar v seznam vključiti TOZD LBK in obrat livarne Kisovec
7. **KLIMA:** ne širiti seznama, če se širi, podpirajo predlog DO KLIMAT in DO IKO
8. **IZIP:** na seznam ni pripomb in ga tudi ni potrebno širiti

STALIŠČNE KOMISIJE

1. Razrešitev tega vprašanja je v tesni povezanosti in hkrati odvisna od razrešitve problema združevanja sredstev. Zato komisija predlaga, da krog delavcev, ki je naštet že v stališču komisije v zvezi z združevanjem sredstev, pripravi in komisiji za plan pri skupščini SOZD posredujejo do 10. oktobra usklajena dva seznama investicijskih projektov in sicer:

— seznam investicijskega skupnega pomena, ki bodo sofinancirane po dohodkovnih načelih iz združenih sredstev vseh TOZD IMP (razen TOZD skupnega pomena, ki pridobivajo dohodek po načelih svobodne menjave dela)

— seznam investicij prioriteta pomena, ki bodo financirane po neposrednih interesih TOZD in prispevajo k optimalnemu razvoju IMP kot celote

3. Vprašanje t.i. režijskih služb (točka 2.3.5. c) št. 4.):

1. **Promont:** ni pripomb na tekst
2. **PMI:** konkretizirati samo službe SOZD; službe v TOZD in DO podati brez usmeritve in prepustiti dogovorom znotraj DO
3. **Emond:** konkretizirati samo službe SOZD; konkretizirati, kaj mora biti obvezno na nivoju DO, ostalo prepustiti konkretnim dogovorom znotraj DO
4. **IKO:** glede na ponoven pregled obstoječega teksta, ki samo usmerja službe na nivoju TOZD oz. DO in konkretizira za SOZD; na že objavljen tekst ni pripomb
5. **KLIMAT:** ni pripomb
6. **LIVAR:** na seji ni bilo predstavnika, vendar na SOZD konkretizirati, ostalo prepustiti konkretnim razmeram delovanja za dogovor znotraj DO
7. **KLIMA:** tekst bi moral dopuščati bolj dinamičen pristop
8. **IZIP:** ni pripomb razen zahteva po enotni ureditvi pomožnih služb za Titovo 37

STALIŠČNE KOMISIJE:

1. Tekst v že objavljeni vsebini dopušča prilagajanje režijskih služb konkretni situaciji, saj je tako za TOZD in DO podana samo generalna usmeritev v fakultativni zasnovi in ne kot trdna obveznost. Takšen pristop narekuje tudi določila SAS o združitvi v SOZD IMP. Službe za SOZD pa so že konkretizirane.

2. Za javno razpravo v fazi osnutka predlagamo črtanje tretje alineje v točki 2.3.5 cilij št. 4, ki je nesmiselna

4. Vprašanje vloge DO

1. **Promont:** ni pripomb
2. **PMI:**
— v točki 1.2. prvi odstavek poleg SOZD dodati še DO
— v točki 2.3.1. cilij št. 4 dodati poleg DO še TOZD
3. **EMOND:** enaki pripombi kot DO PMI
4. **IKO:** ni pripomb

Nadaljevanje na 4. strani

ZAKLJUČKI PROBLEMSKE KON- FERENCE SEKRETARJEV OOKZ IN PRESEDNIKOV IOOOS SOZD IMP V DOMŽALAH 12. 9. 1979

Zaključki so bili podani po obširni razpravi o Osnovah plana 1981—1985 ter o Temeljnem samopravnem sporazumu o združevanju sredstev.

Zaključki naj služijo za obširno razpravo v OOKZ in IOOOS.

1. Spoznavamo potrebo o združevanju sredstev.

2. Prioritetne investicije naj bodo iz sklopa energetike.

3. Višina združevanja sredstev za srednjeročno obdobje 1981—1985 naj bo 30 % neto akumulacije.

4. Prioritetnemu seznamu investicijskih projektov se doda 6 novih investicijskih projektov, za katere pa se ne združuje sredstev (30 %).

5. Odgovornost za politično situacijo nosijo sekretarji OOKZ in predsedniki IOOOS, za strokovno tolmačenje PAOS in POS, za širša oziroma skupna gledanja (družbenopolitični vidiki) direktorji DO in TOZD.

Dežurni sekretar:
VOJKO TOMIČ, dipl. ing.

Osnutek osnov plana IMP 1981 — 85 v javni razpravi

Nadaljevanje s 3. strani

5. **KLIMAT:** ni pripomb
6. **LIVAR:** ni pripomb
7. **KLIMA:** ni pripomb
8. **IZIP:** ni pripomb.

5. Vprašanje počitniških domov

1. **Promont:** ni pripomb
2. **PMI:** za takšno drago obliko lastnih domov ni potrebe; zagotoviti cenenost in zato je potreben podroben dogovor po oblikah domov
3. **EMOND:** postavljajo vprašanje zmožnosti za financiranje takšnega obsega lastnih domov
4. **IKO:** podpirajo koncept lastnih počitniških kapacitet, vendar je treba zagotoviti cenenost in ekonomičnost poslovanja
5. **KLIMAT:** ni pripomb
6. **LIVAR:** ni pripomb
7. **KLIMA:** ni pripomb, strinjajo se z ugotovitvami na seminarju CK 12. 09. 1979
8. **IZIP:** ni pripomb.

STALIŠČE KOMISIJE

1. V skrbi za delovnega človeka smo v zadnjih letih posvečali sorazmerno premajhno pozornost organiziranemu pridobivanju lastnih počitniških kapacitet. Prav tako še ni prodrlo spoznanje, da je tudi počitniška dejavnost zadeva celovite kadrovske politike. Zato komisija meni, da predlagani obseg lastnih počitniških kapacitet bistveno prispeva k krepitvi boljših pogojev dela in življenja vseh delavcev, zaposlenih pri IMP, hkrati pa je to element solidarnosti in vzajemnosti.
2. Kvaliteta počitniških kapacitet in njih regionalna usmerjenost (morje, planine, zdravilišča) so predmet faze sporazumevanja, ki bo trajala do konca maja prihodnjega leta, pri čemer nas mora voditi osnovno izhodišče: cenenost gradnje in cenenost letovanja.

6. Stališče komisije v zvezi z drugimi pomembnimi skupnimi vprašanji:

1. Obseg projektive v montažnih TOZD:

1. v točki 2, 3, 5, cilj št. 3, druga alineja se črta »svoje izvedbeno projektivne skupine — oddelke, zaradi kvalitetnejše ponudbe in« ter nadomesti s tekstom »svoje projektivne skupine za izvedbene projekte«
2. v točki 2, 3, 5, cilj št. 3, tretja alineja se črta »ki so organizirane po teritorialnem načelu s specializiranimi oddelki za posamezne montažne branže oz. instalacijske sisteme«

3. procent projektantskih kapacitet v montažnih TOZD za izvedbene projekte se naj vsestransko prouči v javni razpravi

2. Pridobivanje investicijskih del doma preko TOZD Inženiring:

1. v alineji, ki govori o usmeritvi TOZD Inženiring prečrtati tretjo alinejo »za posle oz. objekte, ki zahtevajo kreditiranje izvajanja del s strani TOZD združenih v poslovni sistem IMP«

3. Odgovornost za zunanjetrgovinsko poslovanje in obseg izvoza:

1. v točki 2, 3, 5, cilj št. 3, peta alineja se tekst izza zadnjega podčrta glasi »za realizacijo planov zunanjetrgovinskega poslovanja je odgovorna delovna organizacija, razen za delež, ki je sporazumno dogovorjen s TOZD Inženiring«

4. Kadri, štipendiranje, kadrovska politika:

1. tekom javne razprave je potrebno izoblikovati enotne principe kadrovske politike
2. opredeliti je potrebno odstotek štipendistov in učencev glede na naše razvojne usmeritve.

5. Vloga predstavniške mreže:

1. pripomba DO EMOND:» Predstavniška mreža mora prevzeti odgovornost za prodajo proizvodov in montažnih storitev na področju, ki ga pokriva«
2. Komisija meni, da je v obstoječem tekstu ta zahteva že vključena v širše pojmovanje vloge, pomena in odgovornosti, ki jo moramo izpostaviti in doseči pri delovanju komercialnih služb DO oziroma TOZD v korektnem sodelovanju s TOZD Inženiring

KOMISIJA ZA DRUŽBENO PLANIRANJE
PRI SKUPŠČINI SOZD »IMP«

PRIMER IZRAČUNA UDELEŽBE V DOHODKU NA TEMELJU SOVLAGANJ SREDSTEV

1. UVOD

Z »Osnovami plana IMP 1981 — 1985« je predvideno kot eden **najpomembnejših ciljev** razvoja v obdobju 1981—85 združevanje sredstev za objekte skupnega pomena (predlog v točki 2.3.2. — ekonomski cilji, cilj št. 3).

V tretjem poglavju osrednjega planskega dokumenta, ki govori o **elementih za samoupravno sporazumevanje**, pa je v točki 3.3. — Naloga poleg predloga objektov skupnega pomena, ki bodo financirani iz združenih sredstev, našeta tudi druga naloga, ki opredeljuje principe za sovlaganje in uporabo združenih sredstev. Povedano oziroma predvideno je troje: prvič, da bomo združevali dinarska in devizna sredstva, drugič, da so temelj za samoupravno odločanje določila »Temelnjega samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev«, in tretjič, da združevanje temelji na »dohodkovnih« odnosih (točneje: **pravici in udeležbi v dohodku in obveznosti vračila** združenih sredstev).

To pomeni, da se z »Osnovami plana IMP 1981—1985« samoupravno odločamo o obsegu in namenu združevanja sredstev, ki ga v fazi samoupravnega sporazumevanja (december 1979 — maj 1980) konkretiziramo po interesih posameznih TOZD (predvsem katere TOZD bodo združevale v posamezne projekte skupnega pomena in v kakšnem obsegu in v kakšnih obdobjih), in nato v fazi izdelave srednjeročnih planov (do konca 1980. leta) izdelamo konkretne plane dohodkovnih odnosov (tudi za področje združevanja sredstev).

2. METODOLOGIJA

Uveljavljamo dohodkovne odnose s pravico udeležbe v dohodku, tako da TOZD, ki združujejo sredstva dobijo ta **sredstva vrnjena** v vnaprej predvidenih obdobjih in imajo pravico do **nadomestila za uporabo »njihovih« sredstev**.

Pri tem pa je izrednega pomena vnaprejšnja in natančna opredelitev načina merjenja udeležbe oziroma sorazmerij, ki izhajajo iz združenih sredstev. Glede na hitro spreminjanje računovodskih predpisov in s tem nastalih vsebinskih sprememb predlagamo interno metodologijo IMP, in sicer:

1. skupni dohodek:

- to kategorijo imamo že uveljavljeno v metodologiji planiranja IMP (glej tabelo št. 2)
- ta pojem ustreza trenutno dohodku TOZD po plačani realizaciji.

2. dogovorjeni OD IMP

- to kategorijo še nimamo uveljavljeno v IMP in smo v ta namen ob sprejemanju sklepov za izdelavo srednjeročnih planskih dokumentov predvideli izdelavo posebnega »Temelnjega sporazuma o družbenoekonomskih odnosih v SOZD IMP« (urediti mora še druga DEO, ne samo OD!)
- predlagamo, da dogovorjeni OD na zaposlenega izračunamo takole:

1. minimalni OD na delavca za vsako leto, ki ga določimo s Smernicami za izdelavo letnega plana
2. množimo s številom mesecev v obdobju, ko ugotavljamo poslovne rezultate
3. množimo s povprečnim številom (RDR) v zadevnem obdobju v TOZD, ki združena sredstva uporabljajo
4. množimo z dogovorjenim RR za posamezno pl. leto

3. Dogovorjena skupna poraba IMP:

- to kategorijo že imamo uveljavljeno v IMP v okviru metodologije planiranja IMP

— predlagamo naslednji postopek izračunavanja:

1. **obseg (omejena in programirana) skupne porabe na zaposlenega opredelimo s Smernicami za izdelavo letnega plana**
2. **množimo s številom mesecev v obdobju, ko ugotavljamo poslovne rezultate**
3. **množimo s povprečnim številom zaposlenih (RDR + vajenci) v zadevnem obdobju v TOZD, ki združena sredstva uporabljajo.**
4. **Prispevki in davki neodvisni od ustvarjenega dohodka:**

v to kategorijo predlagamo — izhajajoč iz enotnega kontnega plana IMP naslednje prispevke in davke (sintetični konti):

- 600-300 prispevek za uporabo mestnega zemljišča
- 600-301 vodni prispevek glede na porabo vode
- 600-304 prisp. za star. zav. kmetov glede na OD
- 600-305 prispevek za zaposlovanje
- 600-306 prisp. za stan. izgrad. in štud. domove
- 600-307 posebni prisp. za inval. pok. zav.
- 600-309 dodatni prisp. — za soc. zav.
- 600-329 ostali prispevki
- 600-335 prisp. za star. zav. kmetov
- 600-312 provizije in druga plačila plač. prometa
- 600-313 zavarovalne premije
- 600-314 prispevki in članarine zbornicam
- 600-315 druge pogodbene obveznosti
- 600-317 štipendije skupaj
- 600-318 nagrade in vzdrževanje vajencev
- 600-319 obvezna praksa
- 600-323 strokovno izobraževanje kadrov

5. dohodek za udeležbo:

— to je nova kategorija za IMP, ki pomeni osnovo za ugotovitev sorazmernega deleža nadomestila za uporabo združenih sredstev

6. sorazmerni delež TOZD sovlagateljev in TOZD koristnice združenih sredstev:

to je nova kategorija za IMP in je pomembna za ugotovitev konkretnega deleža nadomestila za uporabljena združena sredstva, ki ga dobi TOZD sovlagateljica od TOZD koristnice v posameznem obračunskem obdobju; sorazmerne deleže se izračuna za vsako plansko leto posebej in ostanejo med letom nespremenjeni in sicer tako, da v števcu upoštevamo planirano poprečno stanje združenih sredstev sovlagatelja (sovlagateljcev), v imenovalcu pa planiramo poprečno vezavo celotnih neto naložb, ki mora biti predhodno sprejeta tudi na samoupravnih organih Interne banke IMP (zaradi uskladitve predvidenih naložb z ustreznimi viri naložb).

7. Ugotavljanje udeležbe v dohodku:

— predlagamo termin 30. 6., 30. 9. in 31. 12. v vsakem letu, ko so vzpostavljeni dohodkovni odnosi na temelju posebnih samoupravnih sporazumov za vsako investicijo skupnega pomena posebej

— **nadomestilo** za uporabljena sredstva se začne obračunavati in izpolnjevati obveznosti do TOZD sovlagatelja takoj po izteku prvega celotnega obdobja iz prve alineje po združitvi sredstev

— **vračilo** združenih sredstev moramo razdeliti na dva dela:

1. če gre za združevanje za **osnove** naložbe, potem nastopi obveznost vračila po preteku 6 mesecev poskusnega obratovanja glede na dinamiko investiranja, ki mora biti opredeljena v investicijskem programu;

2. če gre za združevanje za **obratne** naložbe, potem nastopi obveznost vračila po preteku 6 mesecev po združitvi sredstev;

3. v kolikor gre za združevanje za **osnovne in obratne** naložbe velja pravilo iz točke 1.

— Dinamika vračanja sredstev je bistveni sestavni del že omenjenega posebnega samoupravnega sporazuma za vsako investicijo skupnega pomena — vračilo praviloma pa ZR za pretečno leto

— kolikor v TOZD uporabnici združenih sredstev v obdobju dohodkovnih odnosov z udeležbo v dohodku nastopi reorganizacija predlagamo naslednji postopek:

1. TOZD se oreorganizira v več TOZD: v posebnem samoupravnem sporazumu o »delitvi premoženja« se v posebnem poglavju obdelajo pravice, obveznosti in dolžnosti iz naslova združenih sredstev; TOZD, ki so združile sredstva imajo pravico na udeležbi (nadomestilo in vračilo) v sorazmernem deležu v vseh novonastalih TOZD iz prejšnje TOZD uporabnice združenih sredstev.

2. TOZD preneha obstojati, ker nima pogojev: v posebnem samoupravnem sporazumu o »delitvi premoženja« se v posebnem poglavju obdelajo pravice, obveznosti in dolžnosti iz naslova združenih sredstev; TOZD, ki so združile sredstva imajo pravico na udeležbi (nadomestilo in vračilo) v sorazmernem deležu v tistih TOZD, ki so pravne naslednice razformirane »TOZD oziroma sovlagateljice imajo neposredno udeležbo« v »razdelitvi premoženja«.

3. Primer (samo za ilustracijo, ker bomo neposredne interese med TOZD ugotavljali v fazi samoupravnega sporazumevanja o temeljih plana!!!)

1. Predpostavke:

1. TOZD Klima proizvodnja je uvrščena v investicije skupnega pomena, ki bodo financirane iz združenih sredstev; predračunska vrednost za osnovne in obratne naložbe znaša 300 mio din; obdobje izgradnje je marec 1980—december 1981. leta; poskusna proizvodnja 1. 1.—30. 6. 1981. leta.

2. Zaradi lažjega razumevanja predpostavimo, da bo podprla to investicijo skupnega pomena (izhajajoč iz neposrednega interesa) samo ena TOZD v višini 30 mio din. Prav tako zaradi ponazoritve zanemarimo, da bodo poslovna sredstva, ki jih bo TOZD KP potrebovala naročala preko že omejene 300 mio investicije, oziroma, da TOZD KP že danes uporablja 81 mio din celotnih neto naložb; zanemarimo tudi amortizacijske obračune in vso zapletenost predpisov ugotavljanja in razporejanja dohodka itd. TOZD sovlagateljica združi sredstva v IV. kvartalu 1981. leta.

3. Dohodkovni odnos je vzpostavljen za obdobje 7 let po končni investiciji; polletno odplačilo glavnice, začeni 31. 12. 1982 in konča 31. 12. 1989. leta. Ugotavljanje in obračun nadomestila 30. 6., 30. 9. in 31. 12. v vsakem letu, začeni za obdobje 30. 6.—30. 9. 1982. leta.

4. Za izračun dogovorjenih OD in dogovorjene (omejene in programirane) skupne porabe delavcev IMP upoštevamo podatke za plan 1979. leta:

— minimalni OD 3100 din mesečno neto na delavca (RDR),
— dog. skupna poraba 20.000 din na zaposlenega (RDR + vajenci) letno bruto,
— RR: ta podatek še ni v uporabi zato predpostavimo za namene prikaza izračuna, da je dogovorjeni RR za 1979. leta 2,0.

5. Za prispevke in davke neodvisne od skupnega dohodka kot tudi druge potrebne podatke o rezultatih TOZD Klima (predpostavljena koristnica sredstev) upoštevamo dejansko dosežene za 6 mesecev 1979. leta, ki so prikazani v analizi poslovanja za TOZD Klima proizvodnja.

2. Izračunavanje:

1. dogovorjeni OD za obdobje 1. 1.—20. 6. 1979 TOZD Klima proizvodnja
min. OD × prisp. iz btto OD × popr. štev. delavcev × dog. RR = masa OD

MIN. OD × prisp. iz btto OD × štev. mes. × popr. štev. delavcev × dog. RR = masa OD
 $3.100 \times 1,50 \times 5,7 \times 251 \times 2,0 = 13.305.510$ din

2. dog. skupna poraba za obdobje 1. 1.—20. 6. 1979 TOZD Klima proizvodnja
dog. obseg skup. porabe: $12 \times 5,7 \times$ poprečne zaposlenih
 $20.000 : 12 \times 5,7 \times 273 = 2.593.500$ din

3. prisp. in davki neodvisni od sk. dohod. za obd. 1. 1.—20. 6. 1979

TOZD Klima proizvodnja po seštevku iz kontnega plana = 3.257.622 din

4. sorazmerni delež TOZD sovlagatelja 1. 1.—20. 6. 1979 TOZD Klima proizvodnja
delež = sredstva sovlagatelja: celotne neto (poslovne) naložbe
 $\% = 30.000.000 = 300.000.000 = 10\%$

5. drugi podatki potrebni za izračun za obdobje 1. 1.—20. 6. 1979:
— skupni dohodek TOZD Klima proizvodnja = 53.171.136 din

6. % udeležbe sovoženih (združenih) sredstev v celotnih neto naložbah TOZD Klima proizvodnja (uporabnih sredstev):

1. leto	10 %
2. leto	8,57 %
3. leto	7,14 %
4. leto	5,71 %
5. leto	4,28 %
6. leto	2,85 %
7. leto	1,42 %

7. izračun za prvo polovico 1982. leta:
skupni dohodek TOZD KP
1. 1.—20. 9. 1979 53.171.136 din

SKLEPI V ZVEZI Z OSNUTKOM OSNOV PLANA IMP 1981—1985, SPREJETI NA 5. REDNI SEJI SKUPŠČINE SOZD IMP, DNE 14. 9. 1979

1. Osnutek osnov plana IMP 1981—1985 sestoji iz že objavljenega gradiva v Glasniku IMP v septembrski številki (str. 13—str. 20) in iz na Skupščini predloženega poročila komisije za družbeno planiranje pri Skupščini SOZD IMP.

2. Javna razprava naj poteka skladno s postopkom in rokovnikom sprejemanja, ki je predlagan v Glasniku IMP (septembrska številka, str. 6).

3. Skupščina zadoljuje vse svoje delegate, da se v fazi javne razprave o osnutku osnov kreativno, strpno, vendar angažirano vključijo v pojasnjevanje posameznih postavk iz osnovnega teksta kot tudi dopolnitev komisije.

4. Skupščina poziva generalnega direktorja, njegovega namestnika in glavne direktorje DO, da do 10. oktobra 1979. leta dejansko posredujejo komisiji za plan predlog rešitve za obseg in obliko združenja sredstev v obdobju 1981—1985 za investicije skupnega pomena, da izdelajo

predlog za investicije skupnega pomena in za investicije prioritetnega pomena.

5. Skupščina poziva vse delavce IMP, da v sklopu javne razprave dejansko razčistijo vse nejasnosti predloženega gradiva, da se zavedajo oziroma skušajo razumeti problemi tako gospodarskega kot socialnega značaja v svoji temeljni in svoji delovni organizaciji kot tudi s problemi ostalih TOZD iz drugih naših delovnih organizacij oziroma v svojih poslovnih povezavah.

6. Skupščina ugotavlja, da pomeni uskladičev pogledov na ta temeljni planski dokument dejansko pomemben korak pri uresničevanju družbenoekonomskih odnosov, temelječih na neposrednem samoupravljanju. To pomeni, da gre za dejansko vsebino uresničevanja ciljev združenega dela po vseh organizacijskih enotah IMP. Iz tega izvirajoče posledice imajo zato tudi dolgoročnejši pomen in ne samo v zadevnem srednjeročnem obdobju. Vse to pa zahteva od vseh nas visoko stopnjo samoupravne zavesti in čuta odgovornosti za ohranjanje enotnosti kot enega temeljnih pogojev za uspešne rezultate dela, s tem pa tudi stalno razvijanje in poglobljanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov.

dogovorjeni OD 13.305.510 din
dogovorjena skupna poraba 2.593.500 din
prisp. in davki neodvisni od dohodka 3.257.622 din
dohodek za udeležbo 34.014.504 din

% udeležbe v združenih sredstvih v 1. letu 10,00 %
+ udeležba TOZD sovlagatelja v skupnem dohodku TOZD Klima proizvodnja

1. kot nadomestilo za prvo polovico 1982. leta:
 $34.014.504 \times 0,10 = 3.401.450,40$ din
2. kot vračilo za prvo polovico leta 1982:
ne pride v poštev, zaradi poslovne proizvodnje ampak šele za drugo polletje

8. izračun za celotno 1982. leto:
kot nadomestilo: predpostavimo, da bo TOZD KP tudi v drugi polovici leta ustvarila sorazmerno enako maso skupnega dohodka in imela tudi sorazmerno temu večje odbitne postavke; zato lahko preračunamo samo dohodek za udeležbo, in sicer

$34.014.504 : 5,7 \times 12 = 71.609.482$ din; od tod sledi:
1. nadomestilo = $71.609.482 \times 0,10 = 7.170.948,20$ din
2. vračilo glavnice (v vsakem letu linearno) za 6 mesecev 2.142.857 din

Rezultat:

1. TOZD sovlagateljica iz naslova združenih sredstev v prvem letu prejme 9.303.805 din, kot celoletno nadomestilo in polovico enotnega povračila (v prvi polovici leta je poskusna proizvodnja — glej metodologijo točko 7, tretja alineja, tretji primer); nadomestilo že med letom, vračilo po ZR — 82;

2. TOZD Klima proizvodnja bi zaradi koriščenja združenih sredstev imela obveznosti iz skupnega dohodka povečane za višino nadomestila — v prvem letu 7.160.948,20 din in iz novonastalih sredstev za poslovni sklad bi morala po zaključnem računu za leto 1982 pokriti obveznost vračila dela združenih sredstev v višini 2.142.857 din.

9. izračun za 5. leto:
predpostavimo, da so rezultati TOZD Klima nespremenjeni glede na 1982. leto in da so tudi celotne neto naložbe nespremenjene; upoštevajoč metodologijo dobimo:

1.1. doh. za udeležbo 6 mes. 1986. leta	34.014.504
1.2. doh. za udeležbo 9 mes. 1986. leta	52.513.620
1.3. doh. za udeležbo 12 mes. 1986. leta	71.609.482
2.1. nadomest. za I. polovico 1986. leta — 4,28 %	1.455.821
2.2. nadomest. za III. kvartal 1986. leta — 4,28 %	791.762
2.3. nadomest. za IV. kvartal 1986. leta — 4,28 %	817.303

skupaj nadomestila za 1986. leta — 4,28 %	3.064.886
3.1. vračilo združ. sred. za I. polovico 1986. leta	2.142.857
3.2. vračilo združ. sred. za II. polovico 1986. leta	2.142.857
skupaj vračilo po ZR za leto 1986	4.285.714

Rezultat:

1. TOZD sovlagateljica iz naslova združenih sredstev v petem letu vzpostavljenih dohodkovnih odnosov prejme skupaj 7.350.600 din; od tega že med letom po izteku posameznih obračunskih terminov (30. 6., 30. 9. in 31. 12.) 3.064.886 din kot nadomestilo za uporabo »njih« združenih sredstev, preostalih 4.285.714 din pa prejme po ZR za leto 1986 iz naslova skupnega dohodka ustvarjenega v TOZD Klima proizvodnja.

2. TOZD Klima proizvodnja — kot uporabnica združenih sredstev — pa nastopi obratna situacija: ima obveznosti v omenjeni višini in v omenjeni dinamiki do TOZD sovlagateljice.

Na podoben način je možno izračunati medsebojne pravice in obveznosti za katerokoli obračunsko obdobje tekom trajanja dohodkovni odnosov med obema TOZD.

Sestavila:
ALOJZ KOSI IN JURIJ ZAVEC

Poročilo generalnega direktorja SOZD

Tovarišice in tovariši!

Na zadnji, 4. redni seji skupščine SOZD IMP 10. aprila letos sem se v svojem poročilu o poslovanju SOZD IMP v letu 1978 dotaknil vseh v IMP aktualnih in pomembnih vprašanj. V današnjem poročilu, tovarišice in tovariši delegati, pa bom obravnaval dosedanje delo, izkušnje, pomanjkljivosti in naše naloge v bodoče na področju nadaljnjega razvoja samoupravljanja v SOZD IMP.

Dobrih dvajset mesecev poslujemo kot SOZD IMP. Vseskozi do sedaj in tudi ob letošnjem periodičnem obračunu ugotavljamo, da poslujemo dokaj uspešno. Vendar z doseženimi rezultati, četudi so bili mnogokrat nadpovprečni, nikoli nismo bili zadovoljni. Prepričan sem, da nas bo to krasilo tudi v bodoče in če bo tako, se za rezultate in razvoj IMP ne smemo bati. Te besede nas zavezujejo, in če resnično hočemo slediti Titovi misli »nič ni tako dobroga, da ne bi moglo biti še boljše«, si tudi ob današnji nadvse pomembni seji najvišjega organa upravljanja naše sestavljene organizacije nalogamo nove obveznosti, naloge in cilje.

Uvodne misli sem povedal iz dveh razlogov, in sicer: prvič, ker danes že lahko ugotavljamo, da sta bili naša pot, samoupravna reorganizacija iz delovne v sestavljeno organizacijo in celoten koncept le-te pravilno zastavljeni, čeprav vse ne gre tako kot bi moralo oziroma kot smo zapisali in drugič, ker z današnjo sejo skupščine SOZD pričujemo javno obravnavo o dokumentih, ki so najtesneje, dejal bi celo usodno, povezani z nadaljnjo rastjo, razvojem in usmeritvijo SOZD IMP. V mislih imam predvsem osnutka osnov plana IMP 1981—1985 in samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev. Ob tej priložnosti želim poudariti, da se prav vsi delavci IMP kar najresneje, odgovorno in prizadevno vključite v celoten postopek sprejemanja teh dokumentov, ki naj bi ga zaključili pred dnevom republike. Zavedajte se, da bo to, kar bomo zapisali v osnovah plana za naslednje srednjeročno obdobje in samoupravno sprejeli, ne le naša pot, naša usmeritev, ampak tudi naša obveza do družbe in do nas samih in ne nazadnje temelj ustvarjanja našega dohodka v bodoče.

Nič manj pomembno pa ni združevanje sredstev. Nikdar v dosedanjem razvoju IMP to vprašanje ni bilo aktualnejše. Pa ne gre za nostalgijo po starem IMP, katerega notranja solidarnost je botrovala marsikateri investiciji in ima levji delež pri daleč nadpovprečni rasti in česar si resda želimo tudi danes. Nadaljnega razvoja si brez združevanja sredstev v okviru SOZD IMP danes ne le ne smemo, ampak tudi ne moremo zamišljati. Osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev temelji na treh bistvenih predpostavkah, ki jih morate imeti ves čas pred očmi, in sicer:

— lastne interese je treba podrejati skupno ugotovljenim interesom celotnega SOZD IMP,

— sredstva se združujejo za vnaprej točno določene namene in programe,

— vsak delavec TOZD, ki sredstva združuje, mora vedeti, da s sredstvi, ki jih je združil, še vedno upravlja in kakšne koristi bo prineslo tako združevanje.

Še enkrat poudarjam, da sem proti združevanju zaradi združevanja. Morda se je postopek sprejemanja tega akta vlekel tako dolgo tudi zaradi takih razlag. Toda po drugi strani je treba vsakemu jasno povedati, da krilatice »ta dohodek smo ustvarili samo mi, zato pripada le nam«, ki med našimi delavci ni tako redka in nedolžna, nima nič skupnega s pojmom združenega dela in družbeno-ekonomskih odnosov iz zakona o združenem delu, vodi pa k zapiranju vase in je torej usmerjena proti združevanju sredstev.

Pri bodočem delu in razvoju IMP kot celote pa želim opozoriti še na nekaj. Skladno s svojo vlogo, ki jo je IMP prevzel kot nosilec razvoja panoge — instalacije, energetika — mora pri nadaljnjih poteh razvoja upoštevati obstoječo energetska krizo, ki bo lahko samo še ostrejša, ter splošna družbena prizadevanja za zmanjšanje porabe vseh vrst primarnih energij, to je: olja, premoga, elektrike. Na tem področju mora IMP prevzeti vodstvo razvoja v treh smereh:

1. v izbiri in propagiranju energetske varčnih sistemov,

2. v dosežanju smotne izrabe vseh vrst energij,

3. v uporabi vseh vrst nekonvencionalnih energij.

Ce pa želimo te naloge izpolniti, potem pa je nujno potrebno ustanoviti poseben oddelek ali posebno skupino, ki se bo posvečala samo tem vprašanjem.

Ta novoustanovljena skupina bi se morala takoj začeti ukvarjati s problemi ekonomske izrabe sončne energije za potrebe bazenske tehnike ter priprave sanitarne tople vode, kasneje pa še z uporabo v nizkotemperaturnih ogrevalnih sistemih. Dosedanji preizkusi in razvoj v svetu namreč kažejo, da je ta vrsta energije najlažje dosegljiva in izrabljiva in bo že v nekaj letih konkurenčna drugim energetskim virom. Za delo te skupine bi bilo treba takoj sestaviti načrt dela ter se dogovoriti za njihovo mesto v sklopu IMP ter prav tako o načinu skupnega financiranja.

Brez ozira na to, novoustanovljeno skupino, pa bi morali vsi razvojni oddelki posvetiti največ pozornosti napravam za boljše izkoriščanje energije kot so: regulacije, procesno vodenje, izkoriščanje odpadne toplote z regeneriratorji in rekuperatorji. Novi energetski zakon, ki je v pripravi, bo namreč prisilil investitorje, da bodo uvajali take sisteme, ki pa jih mora biti do tedaj IMP s svojimi strokovnjaki sposoben ponuditi in izvesti.

Čeprav obširneje ne bom govoril, vendarle želim opozoriti na naše tekoče in bodoče naloge na področjih enotne poslovne politike, enotnega nastopa IMP na trgu in zunanje trgovine, še posebno pa izvoza. Znova in znova ugotavljamo in opozarjamo, da mora biti naš nastop bolj enoten, znotraj IMP pa docela dorečen tako, da bo dejansko skupen. Ogromne naloge so pred nami zlasti pri razreševanju poslovnih, družbeno-ekonomskih in drugih razmerij med posameznimi TOZD oziroma DO na eni in Inženiringom kot organizacijo skupnega pomena, ki nastopa nasproti investitorju, na drugi strani. Vsaka TOZD mora imeti večje ambicije pri izvozu svojih proizvodov oziroma storitev. Za naslednje srednjeročno obdobje si načrtujemo izredno smelega naloge, ki jim bomo kos le, če se bomo že danes z vsemi silami in znanjem posvečali težnjam k čimvečjemu izvozu.

Naslednje vprašanje, ki se mi zdi zelo pomembno in o katerem moramo vedno in zlasti trezno razmišljati, je samoupravna organiziranost. Mislim, da se nam je ob reorganizaciji, oziroma ob združitvi v SOZD kar dobro posrečila, čeprav je že prišlo do ene spremembe (izločitev TOZD Klima-montaža iz DO KLIMAT in združitve le-te v DO PROMONT). Osebnost sem pristaš misli, da vsebina pogojuje obliko — upam, da se večina strinja s tem — in da torej določena gospodarska dejavnost z določenimi skupnimi interesi in cilji pogojuje samoupravno organiziranost neke delovne organizacije, ne pa obratno. Vendar mislim, da v vseh nadaljnjih razmišljanjih o spremembah v samoupravni organiziranosti — zlasti kar se tiče delovnih organizacij — ne bi smeli mimo naslednjih vprašanj, oziroma problemov:

1. vsaka delovna organizacija naj bi bila zaokrožena celota skupnih in ne kakšnih drugih interesov;

2. glede na to, da je vsaka DO kot obvezna oblika združevanja tozdz univerzalna organizacija, ki lahko živi sama, tudi če ni združena v SOZD in ima torej organizirano vrsto skupnih služb, je potrebno primerjati cilje, interese in možnosti take DO na eni ter povečanje raznovrstne režije na drugi strani;

3. težiti moramo vendarle k temu, da bo vsaka DO zase, združena v SOZD, poslovno in sploh močna organizacija, kajti dezintegracija in atomizacija skupnih interesov in s tem delovnih organizacij najbrž ne bo prinesla zaželenih rezultatov.

Glede na to, da pri organiziranju novih tozdz doslej nismo poznali nobenih preprek, nasprotnih naši družbeni usmeritvi, pričakujem, da se bo ta postopek nadaljeval povsod tam, kjer bodo pogoji za organiziranje tozdz.

Danes je 5 DO združenih v SOZD IMP, med 200 največjimi DO v Sloveniji od teh naša največja nekaj pred stotim mestom. Vsi skupaj in vsa DO zase bi se morali boriti, da se prebijemo še više.

Ko sem omenil režijo, vas prosim, da razmišljate in ukrepajte tudi tu! O tem problemu ne bom govoril, pač pa le tole: obstoječe kapacitete delovnih skupnosti bi bilo tudi dejansko potrebno izkoriščati, ne pa da se celo v TOZD nabirajo nepotrebne režije, ki je dejansko že organizirana drugod tudi za njihove potrebe.

Čeprav nerad, ker na to znova in znova opozarjam, a brez vidnejših rezultatov, vas tudi na tej seji pozivam k gospodarnejšemu, skrbnejšemu in premišljenemu varovanju družbene lastnine s katero upravljam, pa čeprav gre za predmete majhne vrednosti. Mnogo prevečkrat tudi osebno zapazim, kako malomarno, brez vsakega čuta odgovornosti in discipline, delavci ravnaajo z oro-

djem, opremo, voznim parkom in drugimi sredstvi, natančno tako, kot če bi bilo vse to tuja, ne pa njihova oziroma naša skupna družbena lastnina. Delavec bi se moral zavedati, kakšni prihranki so možni pri skrbnem in gospodarnem upravljanju z družbenimi sredstvi vseh vrst in namenov ter kakšne posledice ima to navsezadnje tudi na ustvarjeni dohodek.

Naslednje nadvse pomembno vprašanje nadaljnje graditve samoupravnih razmerij v naši sestavljeni organizaciji kot celoti, seveda pa tudi v vsaki vanjo združeni temelji organizaciji oziroma delovni skupnosti in delovni organizaciji, je delegatski sistem. Pri tem mislim na — da tako rečem — »interni« delegatski sistem znotraj vsake pravkar omenjene organizacije, kot tudi nazven, se pravi na tistega, ki se steka v skupščine družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti. Osnovni problem, ki ga opažamo in ki hromi vsebino dejanskega delegatskega odločanja, je tale: čeprav je relacija delegacija — konferenca delegacij — delegat v skupščini nekako sklenjena, vendar so tudi tu precejšnje ovire, zlasti zaradi neaktivnosti in celo neudeleževanja sejsk sameznih delegatov, pa je temeljna vez delegatskega sistema na relaciji delavci TOZD (rečeno tudi »baza«) — njihovi delegati, organizirani v delegaciji, sila skromna ali pa je celo ni in to v eni in v drugi smeri sodelovanja. Vendar pa si navedenega problema, ki sem ga navedel kot ključnega, ne smemo razlagati togo in formalistično v tej smeri, da bi morali delegati pred odločanjem o vsakem vprašanju k delavcem, ki so jih izvolili, po mnenje in stališča. Razmeroma malo je vprašanj, o katerih delegati odločajo na podlagi točnih in konkretnih stališč delavcev, ki so jih delegirali, bodisi da jih zavzame zbor delavcev ali pa delavski svet. Mnogo več je vprašanj, o katerih lahko delegati odločajo že na podlagi oziroma v okviru smernic, ki jih določijo delavci oziroma delavski svet. Te smernice pa morajo biti delegatu poznane, saj je član kolektiva, ki jih je zavzel in je torej celo sodeloval pri njihovem oblikovanju. Druga stvar pa je, da delegati delavcev, ki so jih izvolili, o svojem delu in o delu organov, v katere so delegirani, ne obveščajo, in v večini primerov je pri nas to dejstvo. Posledica tega pa je »delegatski molk« v našem najvišjem organu upravljanja SOZD, o katerem sem govoril že na zadnji seji. Res je sicer, da je večina vprašanj, ki jih tu obravnavamo, med delovnimi organizacijami že usklajena, a to ni opravičilo. Tudi v zborih združenega dela občinskih skupščin in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti je »glas« oziroma razprava večine naših delegatov sila skromna. Interesi naših delavcev in s tem IMP bi morali biti preko delegatov v navedenih organih jasno in glasno izraženi. Ravno v tem je smisel teh organov, ne pa — kakor često ugotavljamo in opozarjamo — da postajajo »glasovalni aparati«.

Mislim, da je položaj še najboljši v temeljnih organizacijah oziroma delovnih skupnostih. Tu lahko z veseljem ugotavljamo, da neke bolj, neke manj — delavski sveti z uspehom opravljajo delegatsko funkcijo, kot si jo zamišljamo in se v večini njihovih odločitev zrcali želja in interes vseh delavcev. Danes ne moremo več govoriti o tem, da določeno stvar »lahko spravimo skozi delavski svet«, kot se je nemalokrat dogajalo še pred leti. Toda, čim širše gremo, se pravi v delavski svet delovne organizacije, sestavljene organizacije ter v navadene organe izven SOZD, slabša se položaj.

Menim, da bi navedene pomanjkljivosti in slabosti lahko odpravili oziroma omejili takole:

1. s poglobljenim delom družbenopolitičnih organizacij (zlasti sindikata) za razvijanje aktivnosti delegatov ter z izobraževanjem delegatov;

2. delegati bi morali biti (v kolikor niso prisotni) seznanjeni z vsemi sklepi in stališči delavcev, katerih delegati so, pa naj ta stališča zavzema zbor delavcev, delavski svet ali pa družbenopolitične organizacije, le-te pa tudi obveščati o svojem delu;

3. ko delegati pogosto tožijo, da gradivo za seje prejema prepozno, da je le-to preobsežno, prezahtevno in podobno, naj to jasno povedo v organih, v katere so delegirani;

4. prav tako naj delegati sprožijo pred organi, v katere so delegirani, vprašanja glede samih vsebinskih odločitev, kot o postopku delegatskega odločanja, če jim karkoli ni jasno, če menijo da gre za nepravilnosti, in podobno, saj molk večinoma ne rešuje problemov.

Neposredno z delegatskim sistemom je povezan sistem odločanja, ki je večkrat pravzaprav tudi njegov se-

o dosedanjem delu in tekočih problemih

stavni del. Mislim, da je sistem odločanja v temeljni organizaciji povsem zaživel, saj je tudi več ali manj določen s predpisi. Isto velja za odločanje po delegatih in delegacijah tako v delovni in sestavljenih organizaciji, kot v družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnostih s tem, da sistem še ne funkcionira tako kot bi moral in o čemer sem že govoril. Poleg navedenega se v zvezi s sistemom odločanja v naši praksi pojavljata dve vprašanji in sicer:

prvič, za nekatere odločitve so še nejasnosti, ali jih sprejemajo delavci z osebnim izjavljanjem ali po delegatih, se pravi v organih upravljanja, in drugič, kako najbolj preprosto in učinkovito izpeljati odločanje o vprašanih, o katerih z osebnim izjavljanjem odločajo delavci vseh TOZD v sestavi SOZD. Prvo vprašanje nekateri izpostavljajo z veliko nestrpnostjo, vendar si moramo biti na jasnem, da bo odgovore na določena danes še nerazčiščena vprašanja slej ko prej dala družbena praksa, saj se te dileme pojavljajo povsod in ne le v IMP.

Drugo vprašanje pričenjamo organizacijsko reševati tako, da za vsa opravila v zvezi z odločanjem (bodisi daga za poprejšno obravnavo ali za samo odločanje) koristimo zbor delavcev, na katerih se odloča o začasnih ali dokončnih delitvi ustvarjenega dohodka, se pravi ob koncu februarja, aprila, julija in oktobra. Seveda so ti zbori primerni tudi za odločanje o vprašanih v okviru posamezne delovne organizacije. Izven navedenih terminov bi se navedene odločitve, ki zadevajo celotno SOZD sprejemale samo izjemoma.

O vprašanih informiranja v SOZD IMP posebej ne mislim govoriti. Na splošno in na kratko lahko ocenim, da so naši delavci dobro informirani o vsem. To dejstvo je toliko pomembnejše, če upoštevamo, da se v celotnem IMP izključno z informiranjem ukvarja en sam delavec.

Pri tem moram poudariti, da nekaterim ni povsem jasna razlika med odločanjem z osebnim izjavljanjem na eni in odločanjem delavskega sveta kot najvišjega organa upravljanja, to je preko delegatov, na drugi strani. Razmejitev med enim in drugim izhaja že iz zakona, pri tem pa odločanje z osebnim izjavljanjem ni organ upravljanja, ampak oblika neposrednega odločanja delavcev. Prav tako ne drži trditve, da zbor delavcev ne more biti oblika odločanja. Če bi temu bilo tako, bi na primer delavci o začasnih delitvi ustvarjenega dohodka po izteku vsakega trimesčja lahko odločali le z referendumom ali pa s posebnimi pismenimi izjavami in podobnim.

V SOZD IMP ter v vseh vanj združenih TOZD in DO smo sprejeli praktično vse važnejše samoupravne splošne akte, vendar je naša najvažnejša naloga na tem področju, da v celoti normativno preciziramo in speljemo v življenje celoten kompleks družbenoekonomskih odnosov s posebnim poudarkom na skupnem prihodu in delitvi sredstev za OD, o čemer bom govoril kasneje.

Kljub temu, da teče že 15. mesec, odkar smo pri sodišču vložili dokumentacijo za vpis v sodni register in kljub našim naporom celo preko organov družbenopolitičnih organizacij, sklepa o registraciji še nimamo. Čeprav je to slaba tolažba, lahko ugotovimo, da smo storili vse, kar je bilo v naši moči in da je krivda za zamudo, ki presega vse razumne meje, očitno drugod.

V zvezi s samoupravnimi splošnimi akti bi rad poudaril, da jim posvečamo mnogo premalo pozornosti. Čeprav vemo, da so kot interna zakonodaja stvar vseh nas, najraje vidimo — in to se v veliki večini primerov tudi dogaja — da se z njimi pač ukvarjajo le pravniki, saj njihovo kreiranje ni ravno prijetna zadeva. Nekateri sicer trdijo, da je to nadvsem enostavna in nepomembna stvar, ki se jo da urediti z levo roko, ker pač ozko gledajo le svojo stroko in slepo verujejo le v njeno vsestransko zveličavnost. Vse pripombe na premajhno konkretnost aktov niso na mestu. Že naziv sam pove, da je akt splošen in ne konkreten in da torej ureja določeno število pričakovanih in tudi nepričakovanih razmerij. Vseh niti ne moramo zapisati, kaj šele predvideti. Menim, da so naši akti lahko precej boljši ob dveh pogojih: prvič, da pri njihovem kreiranju sodelujejo tudi strokovnjaki iz drugih strokovnih področij, ne le s pravnega, torej ob teamskem delu, saj akti ne urejajo le pravnih vprašanj, in drugič, da se v obravnavo aktivno vključijo vsi, zlasti pa zainteresirani delavci, kar pa ni nobena težava, saj smo z obravnavami aktov vedno šli v največjo širino. Najlažje je seveda, potem ko je akt sprejet, in ko pokaže svoje »luknje« — noben akt namreč ni idealen in ne rešuje vsake konkretne situacije — z vsem srdom udrihati po tistih, ki so ga napisali in deliti vseh vrst komentarjev, ki navadno niso v nobeno pomoč. Ob tem je potrebno tudi povedati, da sta bila ob reorganizaciji DO v SOZD IMP zaposlena le dva pravnikā. Danes je položaj sicer boljši, a kljub vsemu obširno pravno, samoupravno, kadrovsko in splošno področje na vseh treh nivojih pokriva zelo majhno število strokovnjakov s tega področja.

Mislim, da je na samoupravnem področju v najširšem smislu naša najpomembnejša naloga dograditev druž-

benoekonomskih odnosov v celotnem SOZD IMP. V vseh poslovnih razmerjih med TOZD znotraj SOZD naj bi bil edini način pridobivanja dohodka udeležba pri skupaj ustvarjenem dohodku, le izjemoma, ko to ni mogoče, pa pridobivanje dohodka s prodajo, vendar s spoznamo določenimi internimi cenami. Če upoštevamo, da razmerja pri ustvarjanju skupnega dohodka ureja osnutek sporazuma o združevanju sredstev, ki bo danes dan v javno obravnavo in da smo svobodno menjavo dela med delovnimi skupnostmi in TOZD snovali na podlagi osnutka danes že sprejetega republiškega zakona, potem bo težišče našega dela pri urejanju razmerij iz skupnega prihodka. Če bomo hoteli, da bodo razmerja iz skupnega prihodka ne le ustrezno normativno formulirana, ampak tudi dejansko zaživela v vsakdanjem življenju, bo potrebno k takemu delu, ki bo vse prej kot lahko, pritegniti vrsto naših delavcev, strokovnjakov s pravnega, ekonomsko-finančnega, planskega in tehničnega področja. Nič manjšega pomena pa niso urejanje navedenih razmerij z OZD izven SOZD IMP. Druga nadvse pomembna celota s področja družbenoekonomskih odnosov pa je sistem razporejanja čistega dohodka in delitve sredstev za OD in skupno porabo, saj je SOZD kot dohodkovna povezava oziroma celota združenih TOZD in DO mesto dogovarjanja tudi na tem področju. V tem sklopu vprašanj bo potrebno narediti odločilnejši korak kot do sedaj pri nadaljnjem razreševanju vprašanj — meril — uspešnosti kot elementa nagrajevanja po dejansko vložnem delu in ustrežnejšemu opredeljevanju in izplačevanju OD iz naslova minulega dela. Pri teh nalogah si moramo biti složni in pomagati drug drugemu. Z neutemeljenim in zlonamernim obtoževanjem drug drugega ter z dajanjem na tron le lastnih zmogljivosti, sposobnosti in delavnosti na tako ključnem področju, kot so družbenoekonomski odnosi, ne bomo prišli daleč.

Naj to poročilo, tovarišice in tovariši, s katerim sem se dotaknil le nekaterih, še zdaleč pa ne vseh problemov in vprašanj s tega področja, ne izzveni preveč čmogled. Naše prednosti, rezultate in dobre strani IMP dobro poznamo, celo škodljivo pa bi bilo, če bi jih poveličevali in spali na lovrih. Kritičen in samokritičen odnos naj bo naša odlika in spodbuda za boljši jutri, za katerega se vsi borimo. Gledano na prehojeno pot in našo pripravljenost uresničiti načrtano, z velikim optimizmom ocenjujem naše nadaljnje delo in dosežke na področjih, ki sem jih obravnaval danes in nasploh na nadaljnji razvoj SOZD IMP v celoti.

STANKO KRUMPAK

Zavarovanje obratovalnega zastoja ali »šomaža«

Skoraj vse temeljne organizacije združenega dela se zavedajo, da jih vsakodnevno ogrožajo nevarnosti proti katerim se tudi zavarujejo. Običajno pa je zavarovalna zaščita za katero se TOZD odločijo omejena le na zavarovanje požara in strojeloma, pa še vloma, kar vse predstavlja zavarovanje proti neposrednim škodam, ki pretijo njihovim osnovnim in obratnim sredstvom. Ob večjih požarnih škodah pa tudi strojelomnih običajno zavarovani TOZD ni prizadet le s škodo na obratnih zgradbah in proizvodnih sredstvih, marveč tudi s posredno škodo zaradi zastoja v obratovanju. Ta škoda se odraža predvsem v izgubljenem dohodku in nepokritih stroških v času obnove uničenih ali poškodovanih obratnih zgradb in proizvodnih sredstev. Zastoji so zlasti po požarnih škodah razmeroma dolgi, iz prakse povzemamo da nemalokrat trajajo tudi celo leto.

TOZD, ki skrbi za dolgoročno varno poslovanje bo poleg osnovnega požarnega in strojelomnega zavarovanja vsekakor sklenila tudi zavarovanje obratovalnega zastoja ali s tujko šomaža zaradi požara ali zaradi strojeloma. S tem bo namreč brez motenj lahko obnovila proizvodnjo in ji ne bo potrebna razna solidarna pomoč širše družbe, saj ji bo razen neposredne škode na osnovnih

in obratnih sredstvih zavarovalna skupnost povrnila tudi izpadli dohodek, ki v času zastoja ni mogel biti prigospodarjen.

Predmet zavarovanja je pri šomažnem zavarovanju dohodek in stroški. Poglejmo si približje strukturo dohodka. Dohodek vsebuje pogodbene obveznosti, z zakonom določene obveznosti, samoupravne obveznosti ter čisti dohodek. Čisti dohodek pa obsega sredstva za osebne dohodke, sredstva za skupno porabo, sredstva za izboljšanje in razširitev materialne osnove dela ter sredstva rezerv. Največji strošek pa je amortizacija, ki se obračunava oziroma odvaja od vrednosti osnovnih sredstev.

V Jugoslaviji pa tudi Sloveniji je sorazmerno slabo zajete šomažnih zavarovanj, saj jih je vseh okoli 500, v Sloveniji pa jih je nekaj preko 200. Zdi se, da so TOZD pa tudi naša širša družba premalo seznanjena s prednostmi, ki jih nudita šomažno zavarovanje na osnovi požara in šomažno zavarovanje naraste v neki branži šele tedaj, ko katera TOZD doživi večji zastoj zaradi požara ali strojeloma. Stihijsko sklepanje šomažnih zavarovanj po škodi nedvoumno ni najbolj primerno, TOZD bi se morali osveščeno in preračunljivo odločati za sklepanje teh zavarovanj. V

Zvezni republikli Nemčiji je naprimer le redka industrijska firma brez šomažnega zavarovanja, to pa zlasti zato, ker tam ne poznajo solidarnosti, še več pa na dobrozajetja tega zavarovanja vplivajo sindikati, ki ne dopuščajo odpustčanja delavcev v času zastoja zaradi požara ali strojeloma.

Ugotavljamo, da naša družba ne potrebuje raznih prisil za sklenitev zavarovanj, ni pa iz družbeno političnega pa tudi širšega gospodarskega stališča dopustno, da se posamezne TOZD nepoučeno in pristransko odločajo za rizik, ki daleč presega možnost pokrivanja nastalih škod z lastnimi sredstvi. Prav za prenašanje rizikov, ki jih posamezni subjekt ne more sam brez motenj pokriti pa obstaja v našem družbeno-ekonomskem sistemu institucija zavarovanja, ki z vključevanjem v zavarovalni proces nudi vsakemu kar najbolj primerno gospodarsko varnost.

Ker je šomažno zavarovanje sorazmerno nova zavarovalna vrsta in med zavarovanci zato še ni dovolj poznana, bi bilo slej kot prej primerno, da TOZD preden se odločijo za sklenitev tega zavarovanja zahtevajo podrobnejše tolmačenje, pa tudi izdelavo poštudb za konkretne primere, kar lahko opravijo strokovni delavci zavarovalne skupnosti.

Miha Ferlan, dipl. inž.

● PREDSTAVLJAMO VAM

DELOVNA ORGANIZACIJA LIVAR IZ IVANČNE GORICE

Ob reorganizaciji IMP je nemalo razprav povzročila odločitev delavcev v TOZD Livarna sive in nodularne litine iz Ivančne gorice, da organizirajo še eno TOZD in da se obe TOZD združita v delovno organizacijo. Vzponredno se je v DO Livar, kot si je nova delovna organizacija nadela ime, združila še TOZD Livarna barvnih kovin iz Ljubljane. Odločitev livarjev je bila takrat jasna in danes se vse bolj potrjuje v praksi. Za opravljanje administrativnih in drugih skupnih opravil so organizirali delovno skupnost, kjer združuje delo 113 delavcev. Temeljne organizacije so organizirale samo tehnično funkcijo, vse ostalo opravlja zanje delovna skupnost. Prihodnje leto bi minilo petnajst let od uspešne sanacije takratnega Agroservis v Ivančni gorici. Le redki so novi livarni napovedali tako hiter razvoj. Še hitreje računajo tudi v bodoče. Ta kratek zapis naj v grobih obriših prikaže izsek iz njihovega vsakdanjika.

Res pa je, da smo skoraj vsi na eni lokaciji, razen delavec TOZD LBK, ki pa se bodo v bodočnosti preselili v Ivančnograd. Delovna organizacija je lažje rešila marsikatero vprašanje. Kadrovska struktura je sorazmerno ugodna, manjkata nam še ekonomist in pravnik. Izkoriščenost kadrov je boljša, kot če bi ti bili v temeljnih organizacijah. Pri nabavah se nam »poznajo« količine, ki so bistveno drugačne, kot če bi nabavljala posamezna TOZD. Omogočeno je prelinvanje sredstev med TOZD in lažje reševanje likvidnosti posamezne temeljne organizacije.

— **Kako pa je urejena dohodkova povezanost med TOZD in delovno skupnostjo?**

«V prvi polovici letošnjega leta so temeljne organizacije

INTERNE INFORMACIJE

IMP
DO LIVAR
DELOVNA ORGANIZACIJA
LIVAR IZ IVANČNE GORICE

prispevale za delo delovne skupnosti 12 milijonov din. Prispevke posamezne TOZD določamo na osnovi dveh kriterijev: po dejanskem delu delovne skupnosti za posamezno TOZD, kar se odraža v dohodku TOZD in pa po številu delavcev posamezne TOZD. TOZD LBK prispeva nekoliko manj, ker imajo sami organizirane nekatere službe.

Naglo rast spremljamo običajno tudi kadrovski problemi. Z njimi se srečujejo tudi v DO Livar.

Valentin Mendževc: »Takšna organizacija delovne skupnosti je omogočila, da je delovna organizacija homogeno organizirana in da dosega dobre poslovne rezultate. Tako imamo pregled nad celotnim dogajanjem v DO,

tri avtobusne proge, ki za nekatere odročne kraje pomenijo edino zvezo z ostalim svetom. Tesno sodelujemo z gimnazijo v Stični. Njihovi dijaki prihajajo k nam na ob-

Razvojna služba še prešibka
V razvojni službi je trenutno zaposlenih 10 delavcev, od teh je pet inženirjev. Andrej Rode: »Organizaci-

V DO Livar so ob obravnavi poslovanja v prvem četrtletju sprejeli stabilizacijski program. Sedaj, ko ga sprejemajo ostale TOZD, že ocenjujejo njegove rezultate, ki so povzročili pravičnost odločitev. Hitra akcija je bila učinkovita, težave pa mnogo manjše, kot bi sicer bile.

vezno prakso. Med maturanti potem poiščemo študente glede na naše potrebe in mnenje profesorjev. Ta pot se je doslej pokazala zelo dobra. Med drugim bomo stipendirali tudi na medicinski fakulteti, ker želimo svojo obratno ambulanto. Pričakujemo tudi dobre rezultate usmerjenega izobraževanja predvsem za TOZD HVA.»

Valentin Mendževc: »Predlagamo ustanovitev stanovanjske zadrage, kjer naj bi delavci lahko hitro dobili ustrezno dokumentacijo in gradili. Računamo, da bodo novi programi in dosedanje referenc kolektiva tudi pritegnile še kakšnega delavca, saj se jih 3.600 iz grosupeljske občine vozi na delo v druge občine. Tudi osebne dohodke imamo najvišje v občini.»

Omenili ste osebne dohodke. Kako ste rešili to vprašanje v okviru delovne organizacije?

»Ugotavljamo, da sedanji sporazum o delitvi osebnih dohodkov ne zagotavlja več zadovoljstva v kolektivu. Zato že pripravljamo spremembe. Težave so predvsem v livarni sive in nodularne litine, kjer je polovica delavcev ne kvalificiranih. Ta delavec mora zaslužiti toliko, da bo delal v livarni, da ne bo odhajal drugam kljub izredno težkim delovnim pogojem. In ravno te pogoje dela bomo ponovno ovrednotili. Delavec bo dobil večji osebni dohodek, kadar bodo ti pogoji nastopili. Delovni pogoji pa se v različnih letnih časih spreminjajo. Nekateri ukrepi smo že uvedli, bolniški stalež se je zmanjšal.»

rali smo dva tehnološka oddelka — za livarstvo in armature in pa konstrukcijo, ki oba oddelka povezuje. Za reševanje vseh problemov nas je še vedno premalo. Delamo na tehnologiji treh TOZD. Zadnje čase nas najbolj zaposluje problematika armatur. Naša temeljna organizacija je stara komaj leto in pol, zato o kakšnih velikih izkušnjah ne moremo govoriti. Da tesno sodelujemo s TOZD, ni treba posebej poudarjati, v delovni skupnosti pa predvsem s komercialno. Zahteve kupcev so vsak dan večje. Če jih hočemo zadovoljiti, moramo nepsredno kupovati nove pripomočke, izboljševati tehnologijo.»

Ali ste že kaj razmišljali o uvajanju računalnika pri posameznih fazah proizvodnega procesa?

»Odločili smo se, da bomo proizvodnjo razpisovali preko računalnika. Ne strinjamo pa se s sistemom, ki ga sedaj predlaga SEOP v delovni skupnosti SOZD. Če ne bomo našli skupnega jezika, bomo te obdelave organizirali na svojem računalniku.»

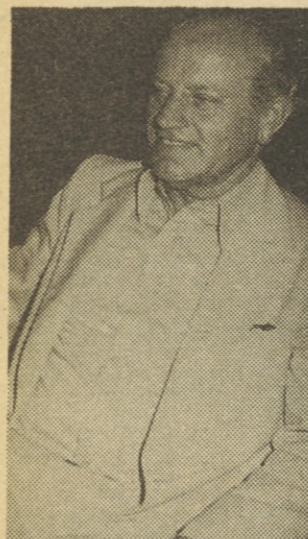
Dobri odnosi z vsemi

Valentin Mendževc: »Vedno se prizadevam, da bi imeli dobre odnose z vsemi v SOZD in tudi izven nje. Nočemo pa igrati podrejene vloge, težave drugih poskušamo razumeti, drugi naših pa ne vedno. To nam dokazujejo zapleti s TOZD Trata. Trenutno je položaj obrnjen. Mi smo morali zmanjšati količine nekaterim odjemalcem, da bi lahko dobavili Trati 2.800 planiranih ton odličkov, Na

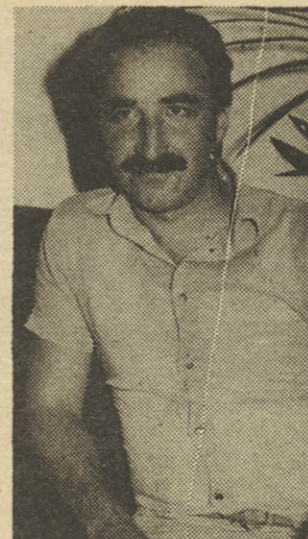
osnovi polletne realizacije ugotavljamo, da bodo zaradi sprememb proizvodnega programa kupili pri nas za več kot 1000 ton manj odličkov!«

— **Kaj pa odnosi z delovno skupnostjo SOZD in Interno banko?**

»Menimo, da stroški niso preveliki. Vprašanje likvidnosti smo reševali sami in k sreči Interne banke nismo potrebovali. To pa ne pomeni, da interne banke ne potrebujemo. Še kako je in bo potrebna. Drugačnega mišljenja pa smo pri TOZD Inženiring. Naša delovna organizacija je uspešen izvoznik. V glavnem smo delo opravili sami, razen pisanja faktur in odnosov z banko. Akvizicija je v glavnem naše delo. Prav tako z delom predstavnštva ne moremo biti zadovoljni, razen beograjskega, kjer en delavec dela samo za nas. Prizadeva se tudi predstavnštvo v Skopju. Vendar pa nekateri naši izdelki ne prenesejo tolikšnih prevoznih stroškov. Predstavnštvo Zagreb za nas doslej ni delalo, čeprav imamo v Zagrebu največjega kupca. Trdimo, da so predstavnštva

Valentin Mendževc

Iztok Munih

Andrej Rode

Marjan Sešek

Andreja Smolčić

V POGOVORU SO SODELOVALI:

Valentin Mendževc, direktor DO Livar
Dipl. inž. Andrej Rode, direktor tehnično razvojne službe
Andreja Smolčić, direktor kadrovske splošne službe
Iztok Munih, sekretar osnovne organizacije ZK
Marjan Sešek, namestnik predsednika konference osnovnih organizacij sindikata

potrebna. Jasno je tudi, da inženiring ne more prevzeti celotne naše prodaje na zunanje tržišče, ker imamo interes za poslovne odnose tudi z drugimi zunanje trgovskimi hišami, ki opravljajo akvizicijo in svoglagajo. Nekateri posle Inženiring sploh ne more opraviti, ker za to ni registriran, zlasti ne takrat, ko je potreba blago uvoziti in ga vzpo-

organiziranost. Na žalost se z našimi pripombami večkrat tako dogaja. Vse temeljito preštudiramo. Pripombe niso opozicija in so vedno dobronamerne.»

Ena osnovna organizacija ZK

Iztok Munih: Za vse TOZD in delovno skupnost smo organizirali eno osnovno organizacijo, ki šteje 22 članov. V programu dela imamo ustanovitev osnovne organizacije v TOZD LBK, kar naj bi uresničili jeseni. Osnovna organizacija ZK se srečuje z gospodarskimi in političnimi vprašanji. Njeno delo se čuti, čeprav bi se lahko bolj. Premalo je iniciative. Sodelovanje s komitejem občinske konference je dobro, prav tako z organizacijami v delovni organizaciji. Premalo aktivna je mladinska organizacija, čeprav je mladincev veliko in so organizirani v okviru delovne organizacije.»

— **Kako pa samouprava?**

»Gradiva za seje delovskih svetov so v glavnem teden dni pred sejo. Dnevni red objavimo v biltenu. Za posamezne točke je poročevalec na vseh sejah isti.»

— **Kako pogosto izhaja bilten?**

»Mesečno. Računamo, da bi po novem letu štiri- najstnevno. Menim, da ga delavci radi berejo, saj mnogi sprašujejo, kdaj bo izšel. Objavljamo stvari, ki se nanašajo na posamezno TOZD ali celotno DO. Uredniški odbor želi, da bi bilo čimveč prispevkov iz TOZD, vendar je odziv nekoliko manjši.»

Premalo sestankov sindikalne konference

Marjan Sešek: »Konferenca osnovnih organizacij sindikata se sestaja po potrebi, kar pa je premalo. Potreb-

ni bo več razprav, predvsem sedaj, ko nastajajo planski dokumenti. Sicer pa nas nekoliko ovira izmensko delo. Predstavniki sindikata so vabljeni na vse seje. Sestanke imamo po delovnih skupinah. Ni pa se še zgodilo, da bi naš delavec iskal svoje pravice pri sindikatu. Sodelujemo pri delu Koordinacijskega odbora osnovnih organizacij sindikata SOZD in prenašamo stališča osnovnim organizacijam. Vsako odločitev pred sprejetjem obravnava tudi sindikat. Res pa je, da je bil sindikat bolj aktiven, ko smo bili še TOZD.

Čez poletje je precej dela pri letovanjih. Imamo šest prikolic, eno smo poslali v Črno goro, eno pa nameravamo še kupiti. Zanimanje za letovanje je veliko. 10 — 20% prijavljenih ni dobilo prostora. Nekateri delavci so letovali tudi v domovih IMP. Za uporabo prikolice na Pagu v Novalji, v Rovinju in Medulinu mora naš delavec plačati dnevno 100 din, kar pa ni ekonomska cena. Na žalost so prikolice zasledene samo v juliju in avgustu.»

Andreja Smolčić: »Deset dni bo v posezoni na Lošinju letovalo 11 naših delavcev, ki delajo v najtežjih delovnih pogojih, so socialno ogroženi ali invalidski upokojenci. Stroške letovanja, vključno s prevozom, bo zanje plačal sindikat.»

Kako kvalitetne kapacitete?

Livarna v Ivančni gorici je danes tehnično in tehnološko na takšni stopnji, da je dejansko škoda proizvodjati manj zahtevne odlitke. Zato so iskali rešitev tega problema. Valentin Mendževc: »Osnovno iniciativo je dal Tehnoimpeks. V Zagorju pripravijo v rudniku rjavega pre-

moga jama Kisovec. Ugotovili smo, da bi bila to izredno primerna lokacija za tisti del naše proizvodnje, ki smo ga nameravali preseliti iz Ivančne gorice. Tu je vsa potrebna infrastruktura, ki je vredna okrog 30 milijonov, del proizvodnih prostorov že stoji, energetska vprašanja so rešena, na voljo je delovna sila, ki jo je treba le prekvalificirati. Za rešitev problema 400 rudarjev iz tega dela premogovnika se izredno prizadevata tudi občina Zagorje in Rudarsko-energetski kombinat Trbovlje. Predvideli smo investicijo (novo halo in dodatno opremo) v skupni vrednosti 95 milijonov din. Sredstva bo prispeval REK in občinske rezerve iz Zagorja. Mi bomo prispevali poseben obratnih sredstev, orodja, tržišče, cene in pa tehnično pomoč. Delavci za ključna dela se bodo usposobili v livarni. Najprej bodo odhlivali odlitke za naše potrebe, potem pa tudi za potrebe gospodarstva v Zasavju. Zanje bomo pripravili poseben samoupravni sporazum. Zmogljivost livarne bo v prvi fazi 5—6 tisoč ton, proizvodnja naj bi začela koncem leta 1980. Računamo, da bo dve leti poslovalna enota TOZD LSNL, potem pa bomo organizirali TOZD.»

S tem tudi v Ivančni gorici vse težave ne bodo rešene. TOZD HVA začenja investicije, sledila bo izgradnja livarne barvnih kovin. Delavci TOZD LSNL nimajo več ustreznih sanitarnih in gardebrih prostorov, jedilnica je premajhna. Z načrtovanimi investicijami računajo, da bodo rešili tudi te probleme. Čeprav se livarne v Jugoslaviji izredno počasi razvijajo, dosega DO Livar izredno hitro rast in je že največja in najbolj opremljena livarna v Sloveniji.

VOZNE RAZMERE SO VSAK DAN SLABŠE

Jesen nezadržno prihaja, z njo pa tudi vedno večje nevarnosti v prometu. Dan je že občutno krajši, zvečer in zjutraj megla, spolzke in mokre ceste. To je le del faktorjev, ki naše žetike velike prometne težave naredijo še večje. Pogoji za vožnjo se izredno hitro spreminjajo, le redko so dobri. To pa zahteva od voznika povečano pozornost, večjo zbranost, večje prilagajanje trenutnim razmeram na vozišču.

Toda, ko iz dneva v dan prebiramo »črna kronika«, mislimo, da se to nas ne tiče. Večina opozoril ne zaleže. Potem pa beremo o mrtvih, težko ranjenih in nenazadnje o veliki materialni škodi. Zavedamo se, da bodo ceste zahtevale krvni davek, dokler bodo po njih vozili avtomobili. Ali se zavedamo, da je teh žrtev mnogo preveč, da mnogi »malenkostne« napeke ali navade plačajo samo enkrat za vedno? Ali se zavedamo, v kakšnem položaju se znajde družina, ki ji je pločevina »odnesla« očeta, mater, sina, hčer? In kakšen je občutek voznika, kolesarja, pešca, ki je napravil usodno napako?

V tej številki glasnika objavljamo nekrolog dvema mladima fantoma, dvema našima delavcema, katerih življenji sta se utrnili na cesti. Njima ne moremo več pomagati, toda pomagamo lahko sebi in soudeležencem v vsakodnevnem prometu. Prilagodimo vožnjo cestišču, vozilu in svojim sposobnostim. Prekontrolirajmo poleg tehnične brezhibnosti vozila tudi svojo brezhibnost. Številna testiranja voznikov, ki vozijo že več let, vsakokrat pokažejo, kako pomanjkljivo je njihovo znanje. Na žalost ga tu praksa ne more nadomestiti.

Za jesenjo pride zima, ko bodo pogoji za vožnjo še slabši. Vsak voznik bo svoje vozilo pripravil za zimo, ker mu to nalaga zakon. Kako pa bo vsak pripravil sebe? Razmišljamo tudi o tem, kajti na slovenskih cestah je letos umrlo že več kot petsto ljudi.

● DO KLIMA

Premalo novic iz delovne organizacije

Povsem jasno nam je, kaj pomeni beseda OBVEŠČANJE. Ko pa je treba nekoga ali celo javnost o čemer koli informirati (mislim predvsem na pisanje in obveščanje v našem časopisu), navadno kaj hitro najdemo izgovor, samo da se temu izognemo.

Toda moj namen nikakor ni, da bi razpravljala o teh izgovorih, še manj, da bi se poglobljala v vprašanje, kdo je dolžan, da recimo obvešča delavce o novostih v delovni organizaciji, temveč ali smo zaposleni v naši delovni organizaciji dovolj obveščeni.

SE VAM ZDI, DA JE OBVEŠČANJE PRI NAS V »KLIMI« DOVOLJ DOBRO ORGANIZIRANO IN DA JE PREDVSEM PRAVOČASNO? je bilo moje prvo vprašanje.

Ivan Dobrajc, TOZD IP: »Mislim, da je dobro. Drži tudi, da so na oglasnih deskah zapisniki iz te ali one seje komisij in svetov, kar je po moje dovolj. Torej je obveščanje zadovoljivo, premalo pa je zainteresiranosti vsakega posameznika, saj se marsikdaj zgodi, da marsikdo pogleda na oglasno desko le takrat, ko piše recimo o določeni zadevi, ki se tiče njega samega.«

Angela Posedel, DSSS: »Če so novice pravočasne?

Zdi se mi, da so. Malo je tistih, ki jih »pravočasno« preberejo, oz. se ponavadi vprašamo, kje pa je bilo to napisano, medtem, ko na oglasno desko pogledamo le takrat, ko nas recimo »osebno« zanima. Dogodki in sklepi vse ostalo pa je v naši delovni organizaciji urejeno tako, da je vsakdo lahko pravočasno z vsem seznanjen, seveda na spet poudarjam, da je obveščanje odvisno od zainteresiranosti vsakega posameznika.«

Toni Črepinšek, TOZD MP: »Kar se tiče obveščanja, bi imel le to pripombo, da so včasih nekatere novice le prepozne, saj se mi zgodi, da določeno novico izvem prej od delovnih tovarišev, kot pa z oglasne deske.«

KAJ PA ČASOPIS »IMP GLASNIK«, SE VAM ZDI, DA PRINAŠA DOVOLJ NOVIC IZ VSAKE DELOVNE ORGANIZACIJE?

Ivan Dobrajc: Ne. Premalo je novic in podatkov iz naše delovne organizacije, vendar pa mogoče tudi tu velja tisto, da je premajhna zainteresiranost vsakega posameznika, saj marsikdaj tega našega časopisa niti ne prelista, kaj šele da bi ga bral, ali poslal vsaj kakšen članek.

Angela Posedel: »Časopis se mi zdi kar zanimiv, škoda je le, da je tako malo pisano o novicah iz naše delovne organizacije, saj bi lete gotovo zanimala tudi ostale članice SOZD IMP. Vendar pa za to ne krivim tiste, ki časopis urejajo, ampak tiste, ki bi morali obveščati. Na primer, koliko proizvajamo, katere nove izdelke imamo v svojem proizvodnem programu, kako je s prodajo naših izdelkov, kako poslušamo... in še in še bi lahko naštevala, saj se mi zdi, da so to stvari, ki ne bi smele ostati za zaprtimi vrati komercialne, nabave in še nekatere vodilnih delovnih mest. Vidite, zaradi tega pa odigra časopis tudi tako slabo vlogo med zaposlenimi v naši delovni organizaciji, saj ga nekatere sploh ne berejo.«

Toni Črepinšek: »Ta časopis berem, toda ker izhaja le 1 krat mesečno in še tu je malo novic iz naše delovne organizacije, ki pa jih ne pogrešam le jaz, temveč tudi ostali. V časopisu je vse premalo članikov, ki bi obravnavali novosti iz proizvodnega programa naše delovne organizacije, kakor tudi iz ostalih delovnih organizacij, ki so članice SOZD in pa tudi članke s hudo mušeno vsebino.

E.M.

MIROSLAVU GOLEŽU V SPOMIN

nost razcveta. Kdo bi vedel, kaj vse je prekinila ta nepričakovana in prezgodnja smrt.

Odraščal si v slabih razmerah, v številni družini s prerano izgubo očeta, pa vendar te težave niso nikoli omajale. Vedno si vedel, kaj hočeš, želel si novega znanja, ga dograjeval, kar si dokazal z nadaljnjim šolanjem ob delu potem, ko si se izučil za ključavnicarja.

Tvoji sodelavci se te bodo spominjali kot dobrega delavca, predvsem pa kot dobrega tovariša, zato tvojega življenja smrt ni v celoti pretrgala.

Dragi Miro, hvala ti!

TVOJI SODELAVCI

ZAHVALE

Ob tragični izgubi našega dragega sina Miroslava Goleža se iskreno zahvaljujemo za izraze sožalja, darovano cvetje in vso ostalo pomoč TOZD Industrija stikalne opreme, ISO iz Slovenskih Konjic.

Iskrena hvala tudi vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

GOLEŽEVI

Ob smrti našega dragega Petra Kreseta se iskreno zahvaljujemo sodelavcem in osnovni organizaciji sindikata TOZD OV za darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti.

KRESETOVI

Ob smrti moje drage mame Marije se iskreno zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata in sodelavcem Klime za darovano cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti.

KAREL ŠIMONC

Ob smrti moje mame se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, še posebej mojim sodelavcem ter osnovni organizaciji sindikata delovne skupnosti DO IKO, za darovano cvetje in izraze sožalja.

FANI KRANJEC

● DO LIVAR

Tovariško srečanje livarjev

V osboto 8. septembra je konferenca osnovnih organizacij sindikata delovne organizacije Livar iz Ivančne gorice organizirala na Polževem srečanje delavcev njihove delovne organizacije. Običajno takšnim srečanjem rečemo z »domačo tujko« kar piknik.

Livarji pa so hoteli pripraviti nekaj več in to jim je tudi uspelo. Poleg že tradicionalnega relija so letos pripravili tudi prve igre brez meja IMP DO Livar in seveda ni šlo brez vlečenja vrvi. Prav tako ni šlo brez dobre kapljice in jedače, za katero je poskrbelo osebje hotela na Polževem, »mažo« za urne pete pa so prispevali litijski fantje.

ZANIMIV RELI

Običajni ropot na dvorišču Livarne je to soboto zamenjalo cviljenje gum ob hitrem speljevanju, ostrem zavijanju in naglem zaviranju. Dvajset voznikov se je najprej pomerilo v spretnostni vožnji. V drugem delu so vozniki prevzili označeno progo iz Ivančne gorice, preko Stične, Višnje gore do Polževega.

Morali so mimo rednih in skritih kontrol, v Stični pa so morali prepisati napis s spomenika in odgovoriti na testna vprašanja iz prometnih predpisov. Tekmovalci so nastopali posamično in kot člani ekipe TOZD oz. delovne skupnosti. Prvo mesto je zasedla ekipa TOZD HVA, sle-

dila je ekipa TOZD LSNL in delovne skupnosti. Med posamezniki je bil najboljši Jože Zaletel II, Jože Zaletel I in Miro Papež pa sta osvojila drugo, oz. tretje mesto.

IGRE BREZ MEJA

Medtem ko so vozniki tekmovali, so avtobusi vozili delavce na Polževo. Ura se je bližala poldnevu, sonce je grelo bolj kot marsikateri poletni dan. Po malici so začele igre brez meja. To je sicer v IMP prvi odmev televizijskih iger brez meja, ni pa verjetno zadnji. Na startu so se zbrale štirilčanske ekipe treh TOZD in delovne skupnosti. Sledilo je šest iger, ki so pri tekmovalcih povzročile precej treme, pri gledalcih pa obilo smeha.

Tekmovalna steza je bila speljana pošteno navkreber. Spotoma je moral tekmovalec najprej čez brv, nato preskočiti približno metersko oviro. zlasti skozi manjšo oviro, započiti pikado v tablo, nato pa se zopet plaziti skozi manjšo oviro, prižgati cigareto in z njo počiti balon, ki je bil za nekatere obešen »izredno visoko«, saj je povzročil obilo težav predvsem eni od deklet. Ko je balon počil, so se tekmovalci začeli vračati, s seboj pa so morali prinesiti prte, klobase, kruh in zadnji vino v skledi, ki ga je ob posameznih ovirah popila v glavnem mati zemlja. Vse kar je kdo prinesel je moral servirati na mizo. Sledilo je še napihovanje balona s sedanjem na »želvo«,

kar je bila naloga deklet in pa nošenje jajca v žlici z usti, kjer so se morali izkazati tudi fantje. Pripravljene mize so kar same od sebe vabile tekmovalce, da se spopadejo še z zadnjo nalogo. Strogi sodniki so postavili na vsako mizo polno steklenico vina. Tekmovalci so izza stolov startali, da bi ekipa čimprej pojedla kilogram kruha, štiri klobase, štiri jajca (trdo kuhana) in izpila liter vina. Nekateri so menili, da je ta naloga najtežja, preglavice je povzročal predvsem kruh. Končno je bilo vse v želodcih in sodniških beležnicah. Ti so izračunali, da so bili najuspešnejši fantje in dekleta iz TOZD HVA, sledile so ekipe LSNL, DS in LBK.

Start relija v Ivančni gorici, zmagovalec je dobil za nagrado 1000 din, drugi 600 din in tretji 400 dinarjev

Igre brez meja so si ogledali vsi navzoči

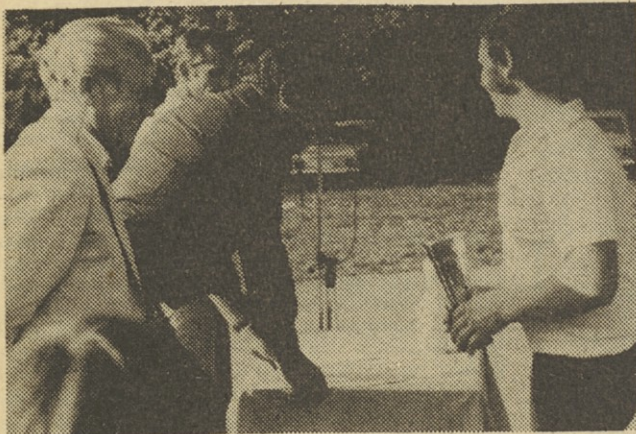
Popustili niso niti na sodnikov znak

Prehodni pokal za 1. mesto v reliju je prejela ekipa TOZD HVA. Predstavnici tozda izročajo predsednik konference osnovnih organizacij sindikata Anton Zaletel

Tekmovalka delovne skupnosti spretno nosi jajce v žlici

Prehodni pokal si je »privlekle« ekipa TOZD LSNL.

Igra, ki je povzročila največ smeha

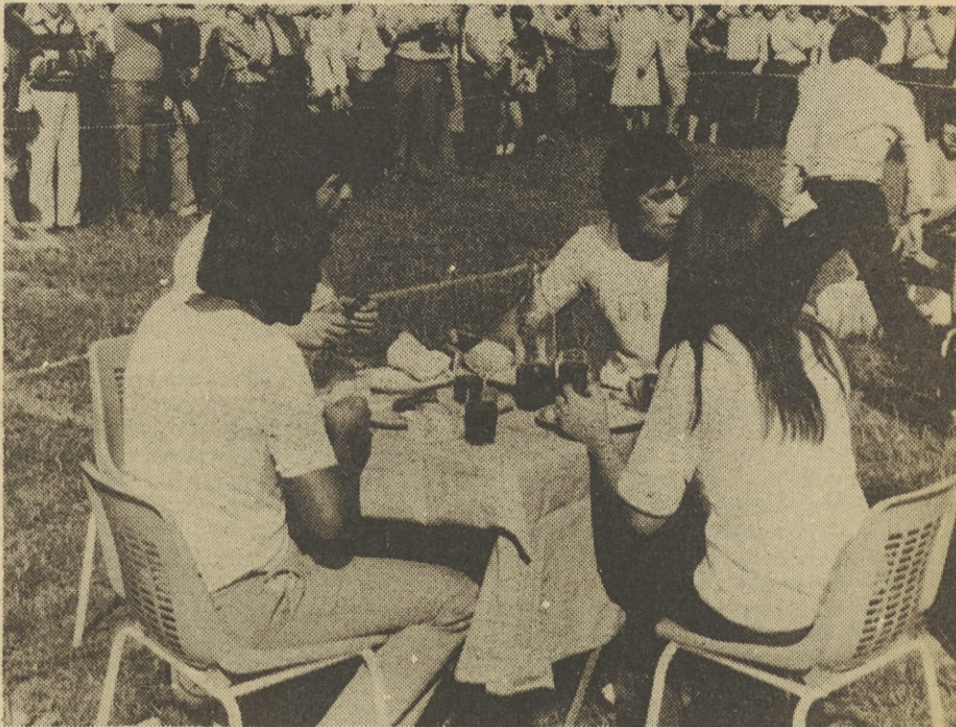
Nato so se pomerile ekipe v vlečenju vrvi. »Konopaši« sicer niso nastopali v copatah »Borovo«, ampak kar v svojih čevljih, toda vlekli so se srčno, tudi po tleh, samo, da bi bil TOZD močnejši. Gledalci so bili tako nestrpni in razburjeni ob napetem dogajanju, da ob finalnem vlečenju že skoraj ni bilo prostora za tekmovalce. V polfinalu sta izpadli ekipi DS in LBK, ki sta se takoj pomerili za 3. mesto. Začelo se je krepko potezanje, šele tretji poskus je prinesel zmago delovni skupnosti, ki je tako zasedla 3. mesto. Tudi finalista sta morala vleči trikrat. Najmočnejši so bili delavci TOZD LSNL, drugo mesto pa je pripadlo ekipi TOZD HVA, medtem ko je

ekipa TOZD LBK ostala brez medalje, osvojila pa je solidno 4. mesto in dobila za nagrado prav toliko vina kot ostale ekipe.

Srečanja se je udeležilo približno dve tretjini zaposlenih v DO Livar in pa predstavniki občinskih skupščin in DPO Grosuplja in Zagorja ob Savi na čelu z obema predsednikoma.

Srečanje je doseglo svoj namen — snidenje s sodelavci, navezovanje — novih poznanstev s sodelavci iz drugih TOZD, razvedrilo po napornem delu. Organizatorji so se potrudili, čeprav je bilo pri igrah nekaj spodrseljavev, sicer pa vemo, da je vsak začetek težak.

T. Štrus

»Najtežja« disciplina

● NAŠI UPOKOJENCI ● NAŠI UPOKOJENCI ● NAŠI UPOKOJENCI ● NAŠI UPOKOJENCI ● NAŠI UPOK

KAKO ŽIVIMO

»Pa bil je Jože svoje dni monter vam, na bajti stal, podnevi in ponoči, čul tam uro biti vsako — pa bi se Jože bal?«

Za uvod reportaže sem se poslužil malo spremenjenega verzja Aškerčevega Mejnika. Razgovor sem imel z enim najstarejših pionirjev v branži toplotne tehnike, oziroma centralnega ogrevanja, in sicer s tov. Jožetom BORCEM — seniorjem. Za kratko informacijo: tov. Jože se ukvarja z inštalacijami ogrevanja že od leta 1928. Slučajno se spoznam tudi sam na to vrsto inštalacij, toda ob navedbi te letnice sem vljudno klecnil. Če bi bil mornar, bi mu rekli »MORSKI VOLK« sedaj pa kar po domače »INŠTALATERSKI VOLK«.

Bralcem se oproščam, saj tov. Borca še nisem do konca predstavil. Vključil sem ga namreč v rubriko GLASNIKA z naslovom »NAŠI UPOKOJENCI« oziroma »KAKO ŽIVIMO«. Tov. Borec je namreč že v pokoju od leta 1965.

Želja, da spoznam utrip življenja naših dolgoletnih članov kolektiva oziroma pionirjev naše dejavnosti, ki trenutno še »uživajo« sadove minulega dela, me je napolnila, da sem se oglasil na Gosposvetski cesti v Mariboru.

V prijetnem domačem okolju sva začela razgovor. Jože je nagubal čelo, da priključite stare spomine. Led je bil prebit.

»Ja, z inštalacijami sem se pričel baviti že leta 1928, in sicer pri privatni firmi ZEMENEK v Ljubljani. Prvi objekt v Ljubljani je bila Poslovalnica za delo v Miklošičevi ulici«, je povedal Jože. Že leta 1930 je postal vodilni monter in prvi objekt mu je bila šola v DRAVLJAH. V tem času je seveda delal še na različnih objektih po vsej SFRJ, kdo bi se jih spomnil, oziroma našteval. »Delovni pogoji«, pravi Jože, »so bili zelo težki«.

Navedena firma je šla v konkurz in Jože si je moral poiskati novo zaposlitev. Leta 1934 se je zaposlil pri privatni firmi inž. BELOVČIČ v Zagrebu. Za to firmo je delal različne objekte v Cetinju, poleg ostalih tudi Banskopalača.

Poiskal si je boljše delo, in sicer se je zaposlil pri dunajski firmi Göring (upam, da sem ime pravilno razumel — nima pa zveze z znanim nacističnim zločincem).

Za navedeno firmo je inštaliral tekstilno tovarno Prebold, sedanjo MTT v Mariboru, tekstilno tovarno v Zaboku itd. Tukaj je delal do leta 1937.

Leta 1937 se je za stalno preselil v Maribor in se zaposlil na carinski pošti kot kurjač ter opravljal ostala vzdrževalna dela na objektu.

Monterška žilica mu ni dala miru, da bi bil stalno na istem mestu, zato se je leta 1941 zaposlil pri privatnem inštalaterskem mojstru GRČKU v Mariboru. V glavnem je opravljal inštalaterska dela v mariborski bolnici in drugih manjših objektih. Vojna leta so bila zelo težavna. V glavnem so obnavljali in adaptirali porušene objekte. Isto velja tudi za dobo po letu 1945.

»Pogoji dela so bili slabi, v primerjavi z današnjimi skoraj neznosni«, je omenil Jože. »Delati se je moralo, tu ni bilo pardaona«, je zaključil.

Leta 1948 se je zaposlil pri IMP, oziroma pri takratnem TOPLOVODU. »Na delo me je sprejel tov. Štrus«, je Jože pripomnil. Takrat je firma Toplovod v Mariboru imela zaposlenih vsega 12 ljudi, vključno z »embalažo« (misleč administracijo). Ob prestopu v podjetje Toplovod — Maribor, je bil prvi in edini monter za centralno kurjavo.

»Dobro se še spominjam«, pravi, »prvi objekt, ki sem ga dobil, je bila bolnišnica Maribor. Sledili so bolnišnica Rakičan in nešteti stanovanjski objekti v Mariboru.« Srce mu zopet ni dalo miru, kot pravemu monterju. Pravil si je:

»To je lepo na svetu, ko zrem v življenje prost, ko neodvisen in nepreziran vsak dan drugje sem gost.«

Prevzel je kompletna dela na Ravnah. Ponovno ločen od doma in družine. Tukaj je izvajal inštalacije praktično na vseh objektih, ki so se v tem času gradili od železarne, stanovanjskih objektov in objektov družbenega standarda. Nadaljeval je z različnimi objekti še v Mežici in Žerjavu. Postal je skoraj pravi Korošec.

Po majhnem predahu Jože nadaljuje: »Mejdn, v gotovih trenutkih je bilo kritično. Prenočišče in hrana ni bila organizirana. Vsak si je organiziral, kot je vedel in znal. V deževnih jesenskih časih in čez zimo je bilo včasih prav kritično. Toda, kdor si je to izkusil, danes zna to ceniti.«

»Kdor kruha vbranega ne jè, ni skušil sirotentja, kaj je trpljenje, on ne vè, on ne pozna življenja.«

Ta Gregorčičev verz sem vrnil z namenom, da si ga prečitajo zlasti mladi delavci, ki so se odločili za ta težaven poklic, in ki bodo mogoče v kratkem naleteli na podobne težave. Pri takšnih težavah ni primerno nergati in iskati razne krivice. Z dobro voljo in vsestransko pomočjo nas vseh se lahko danes takšni problemi v kratkem času rešijo. Jasno pa je, da življenjske izkušnje dajejo zrelega človeka, ki ne zna samo ceniti svoje delo, temveč tudi delo svojih sodelavcev oziroma širše okolice.

Tov. Borec je vse težave sproti premagoval, isto tudi njegovi sodelavci. Tako je v tem koroškem predelu vzdržal polnih 5 let.

Jože ni osamljen primer, v IMP je še mnogo upokojenih članov kolektiva, ki se ubadajo z enakimi problemi.

Zastavljam vprašanje vsem članom kolektiva, ali je možnost, da ljudem, ki so postavili temelje današnjega IMP, v določeni obliki pomagamo. Želel bi, da v naslednjem Glasniku pod rubriko »Kako živimo« dobim določene predloge. Prepričan sem, da bomo s skupnimi močmi našli rešitev.

Čas je tekkel, leta so tekla, — bi lahko rekli. Leta so prinesla svoje, neurejene razmere pa so skrhale zdravje. Jože je nabral starostna leta in takrat zahtevano delovno dobo in se odločil za upokojevanje. Bilo je leta 1962. Toda, — »počelo je počelo« bi lahko rekli (s tem mislim na različne težave za pridobitev pokojnine). Sledilo je podajanje kljuk od vrat do vrat. Utrujen od iskanja svojih pravic (kot hlapec Jernej), se je človek usedel in razmišljal.

»Po svetu hodim čisto sam od praga pa do praga, nikdo' ne vpraša: kod in kam? Z nevoljo vsak pomaga!«

Po vseh administrativnih postopkih, je končno ugotovil, da s prejetjo pokojnine ne bo mogel vzdrževati družine. Takoj se je aktiviral in nadaljeval z rednim delom do leta 1965, ko so bili pogoji ugodnejši. V tem času je prevzel dela v MTT Maribor.

Dosti je bilo opisovanja preteklosti, zato sem kar prešel na sedanost, saj je to namen članka »KAKO ŽIVIMO«. Ob tem vprašanju se je Jože bridko nasmejal, prižgal cigareto in... Bila sva prekinjena. Prijazna gospodinja — žena Marija naju je postregla s čajem. Vnučinja Maja (3 leta), je bila prav živahna, saj je tudi ona želela prispevati k tej reportaži. »Ta je pa od mlajšega

sina Jožeta«, pravi s ponosom dedek Jože. »Imam 3 vnukinje«, nadaljuje s ponosom in obraz se mu je v trenutku razvedril — pozabil je na težave upokojenca v trenutni situaciji.

Popolnoma sem ga razumel, otroci so si že ustvarili lastne družine in se od doma odselili. Sedaj vnukinje izpopolnjujejo praznino, ki je ostala v domu.

Ob čaju sem takoj izkoristil priliko, da povprašam tudi za mnenje ženo Marijo. »Težki so bili časi«, pravi, »mož je bil na terenu in sama sem se morala ubadati z vso problematiko, od vzgoje otrok do gospodinjstva. Časi so bili težki, ni bilo možnosti nakupov kot danes«. »Danes so otroci pri kruhu«, je nadaljevala, »in skrbiva sama zase«. Mala Maja je zopet poskrbela, da smo se oddaljili od teme pogovora in kramljali v bolj prijetnem vzdušju.

Zanimalo me je, kako poteka dan našega upokojenca. Pri tem bi še želel poudariti, da trenutno Jožetu zdravje ne služi najbolje. Kot sem že omenil, so tudi njemu tenrensko delo in takratne življenjske razmere pustile posledice. Zlasti se toži z bolečinami v križu in obolenju ožilja na nogah. Zaradi tega mora večji del dneva prebiti doma. Bili so potrebni tudi operacijski posegi.

»Z jutranjim vstajanjem nimam problemov«, pravi Jože, »nimam točne ure«. Jože zelo rad čita. V literaturi ni izbirčen. Pri čitanju dnevnega časopisa je vedno razočaran. Vsakokrat zasledi nove podražitve raznih artiklov vsakdanje potrošnje, kar mu zopet zmanjšuje družinski buđet.

Ob vprašanju, »kako kaj pokojnina«, se je Jože ponovno skremžil. Nisva govorila v številkah. Pokojnine je toliko, da ni lačen in žejen in zebe ga tudi ne. S tem je zadovoljen, saj po naravi je Jože skromen človek. Če pa pridejo razna hišna popravila (gospodinjski stroji in ostalo) pa se krepko zmanjša družinski buđet.

Drznil sem si postaviti še eno vprašanje, in sicer dopust oziroma letovanje. Jože me je začudeno pogledal in se ponovno bridko nasmejal.

»Oj, kako na sinjem morju jadra se leskečejo, oj, kako nemirni vali okrog njih trepečejo!«

Pri tej pokojnino to seveda ni možno. Imam pa to srečo, da lahko grem k sinu, ki živi v Kopru, in tako na ceneni način uživam morskariak.

V nadaljevanju razgovora sem Jožetu postavil vprašanje »kontakt s podjetjem!«

»Dobivam redno časopis Glasnik in Vesti, tako, da sem na tekočem z dogajanjem v podjetju.« Družabna srečanja (uradno 2 x letno) kot so piknik in pa srečanje ob koncu leta pa mu omogočajo osebne stike z bivšimi sodelavci. »Tudi obiskov ne manjka«, pravi Jože, »obiskujejo me sodelavci in z njimi v prijetnih uricah pokramljam to in ono.« »Še vedno živim z vami«, je zaključil misel.

Na koncu razgovora sem ga povprašal po osebni želji. »Zdravje, samo zdravje«, si je zaželel. »Pa cene dol, pa če je potrebno tudi pokojnina«, seveda v sprejemljivem razmerju.

Najin razgovor se je bližal koncu.

Ob koncu bi še želel poudariti, da je Jože v svojem dolgoletnem in plodnem delu vzgojil mnogoštevilni kader, ki je danes na vidnih položajih (nekateri že tudi v pokoju) in prenašajo pridobljeno znanje na mlajšo generacijo. Za to smo Jožetu vsi hvaležni, posebej pa še njegovi učenci, ki danes s pridom koristijo od njega pridobljeno znanje.

Bližal se je čas slovesa. Vsako slovo je težko, toda v tem primeru ni bilo tako. Razšla sva se z občutkom — jutri se zopet vidimo.

V imenu vseh sodelavcev in v svojem imenu mu želim predvsem zdravja in da bi še dolga leta lahko užival sadove svojega dela.

Razgovor vodil: ROMAN KUČEJ, inž.

P.S. Želel bi, da bi rubrika »Kako živimo« pod naslovom »Naši upokojenci« postala stalna ali pa vsaj občasna. V tej rubriki bi se vsi člani IMP seznanili s problematiko naših upokojenih članov. V tej rubriki bi se seznanjali tudi z življenjem naših obolelih članov, oz. delavcev, ki so dalj časa bolani. Iz teh informacij bomo mogoče našli skupni ključ, da tem ljudem pomagamo.

Smatram, da akcija oziroma rubrika »Kako živimo« ne sme zamreti. K tek akciji upam, da bodo pristopili tudi naši sindikalni delavci in skušali po svojih močeh pomagati.

R.K.

Fakturirana realizacija za 7 mesecev 1979

SPREMEMBA DELOVNEGA KOLEDARJA IMP

1. UVOD

Vzporedno s hitro rastjo in razvojem obsega poslovanja in nastajanjem novih organizacijskih enot, je postajala zasnova obračunskega meseca IMP zavora. In to z dveh zornih kotov: najprej neuskkljenosti s splošno družbeno uveljavljenimi obračunskimi obdobji, ki so prvi-zadnji v mesecu, oziroma za tromesečja konec marca, konec junija, konec septembra in konec decembra. Po drugi strani pa so se kopičile težave v zvezi z natančnostjo notranjih obračunov predvsem v »kritičnih« terminih (prvi maj, julijski prazniki, novemberski prazniki, novoletni prazniki, dvakratni obračun meseca decembra ipd.).

2. ZAKAJ SPREMEMBA

Zaradi omenjenih razlogov in zaradi zahtev nekaterih TOZD, smo predlagali uveljavitev spremembe že za 1979. leto. Žal se zaradi »pomanjkanja« časa nismo uspeli zediniti.

To pomanjkljivost smo odpravili v letošnjem letu, saj sta bili za delovni koledar IMP v letu 1980 izdelani dve varianti že v začetku meseca junija. Prva varianta stanja ni spreminjala, medtem ko je druga povzela lanskoletne pobude in v bistvu pomeni spremembo obračunskega meseca na obdobje »prvi-zadnji« v mesecu in temu ustrezne premike v posameznih tromesečjih tako, da je prvo podaljšano, zadnje tromesečje pa skrajšano.

Razprava na razširjenih kolegijih DO in TOZD je potekala vse do prve polovice julija, ko je bil izdelan dokument »Smernice za izdelavo letnega plana 1980«. Rezultat je bil tak, da je drugo varianto podprlo 24 TOZD, le dve TOZD nista izrecno podprli pač pa z argumentacijo, da se bosta priključili večinskemu mnenju.

Podrobneje govoreč lahko naštejemo pet poglavitnih razlogov:

1. prilagoditev obračunskega meseca IMP splošno sprejetim in tudi zakonsko opredeljenemu obračunskemu obdobju v Jugoslaviji (npr. zakon o knjigovodstvu)

2. večja enakomernost razporeditve fonda letnega delovnega časa, tako po posameznih mesecih kot (in še zlasti) po tromesečjih, kar je razvidno kot sledi:

	do sedaj	po novem
I. tromesečje	22,15 %	24,88 %
II. tromesečje	25,21 %	23,84 %
III. tromesečje	24,51 %	23,98 %
IV. tromesečje	28,13 %	25,30 %
Skupaj	100 %	100 %

3. točnejše zajemanje podatkov in s tem točnejši izračuni in obračuni v kritičnih terminih pred prazniki, ki so na začetku oziroma koncu koledarskih mesecev, oziroma prazniki, ki so v gostem zaporedju; tovrstne probleme je do sedaj najbolj občutil »delovodski« kader (vodja montaže, vodilni monterji, mojstri) in delavci finančno računovodskih služb.

4. olajšanje oziroma odprava vzrokov za dvakratno obračunavanje posameznih poslovnih dogodkov zaradi napak pri pisanju ali luknjanju dokumentov, ali pa zaradi neuskkljenosti obračunskega meseca IMP z družb. splošno sprejetim (primer decembra): izvesti moramo dvakratni obračun vseh OD, poleg tega pa še nekatere druge.

5. družbenopolitična, kulturna in druga aktiv-

Real.	Plan v 10 ³ din			Izvršitev			Indeks izvršitve			
	1979	7 mes.	Julij	Julij	7 mes.79	7 mes.1978	let.pl	pl.7 mes.	pl. za Jul.	izv. 79/78
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
TOZD										
OV - SFRJ	468.900	232.600	44.400	38.413.803	297.321.566	219.685.613	55	111	87	119
- inoz.	26.000	-	-	-	20.661.048	14.402.565	80	-	-	143
KM - SFRJ	182.000	97.000	14.300	15.367.290	112.245.801	80.453.034	62	116	107	140
- inoz.	18.105	-	-	-	19.457.658	17.991.499	107	-	-	108
MK - SFRJ	248.500	142.000	20.300	20.662.231	138.270.243	99.424.735	56	97	102	139
- inoz.	1.983	-	-	-	3.095.280	8.509.909	156	-	-	36
PB	25.000	23.968	2.080	1.470.477	10.921.458	4.038.615	44	46	84	270
SD	1.901	1.062	158	100.320	701.872	655.924	37	66	63	107
PROMONT-SFRJ	926.401	486.630	81.238	76.014.121	519.460.940	400.257.921	56	107	94	130
- sk	972.489	-	-	-	562.674.926	441.161.894	58	-	-	128
MM - SFRJ	409.000	228.200	34.100	34.714.300	276.180.817	192.379.691	68	121	102	144
- inoz.	19.500	-	-	-	3.765.995	13.484.623	69	-	-	236
IB	38.500	21.600	3.300	4.616.501	24.310.721	13.066.272	63	113	140	186
BLISK	145.300	81.100	12.100	10.671.097	81.820.024	8.038.192	56	101	88	153
EKO	162.000	90.300	13.400	8.486.648	90.133.319	56.389.234	56	100	63	160
PMI - SFRJ	754.800	421.200	62.900	58.488.546	472.444.881	315.470.389	63	112	93	150
skupaj	774.300	-	-	62.254.541	485.929.504	321.180.705	63	-	-	151
EM - SFRJ	408.000	226.920	33.450	34.996.218	238.717.828	184.565.981	59	105	105	129
- projekt	18.000	10.050	1.500	369.940	5.115.368	3.805.516	28	51	25	134
- inoz.	32.300	-	-	-	22.337.095	17.484.520	69	-	-	128
DVIG	147.500	80.430	11.660	8.743.887	60.482.504	43.547.104	41	75	75	139
TEN	315.000	175.740	26.200	25.799.663	195.236.147	123.268.940	62	111	98	158
- jaki tok	189.000	105.440	15.720	15.263.316	107.930.887	70.013.887	58	102	97	154
- šibki t.	126.000	70.300	10.480	10.536.347	87.305.260	53.254.946	70	124	101	164
ISO	98.000	54.670	8.150	6.990.912	46.281.260	33.647.073	47	85	86	138
CK	14.500	8.060	1.200	1.293.295	8.985.701	6.059.113	62	111	108	138
EMOND - SFRJ	956.000	545.820	80.660	77.823.975	549.703.440	391.088.211	58	101	96	141
- sk.	1.015.300	-	-	77.823.975	572.040.535	408.572.731	56	-	-	140
KP	222.000	124.100	16.600	16.710.954	135.781.586	90.798.080	61	109	101	150
TIO	150.000	83.800	11.200	15.315.211	97.183.343	65.356.727	65	116	137	149
PAN	318.000	198.600	21.200	22.833.197	187.513.770	137.857.256	59	94	108	136
KLIMAT	690.000	406.500	49.000	54.859.362	420.478.699	294.011.063	61	103	112	143

Real.	Plan v 10 ³ din			Izvršitev			Indeks izvršitve			
	1979	7 mes.	Julij	Julij	7 mes.79	7 mes.1978	let.pl	pl.7 mes.	pl. za Jul.	izv. 79/78
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
TOZD										
TRATA	357.000	199.700	25.000	33.785.815	214.025.572	176.370.102	59	107	135	153
ITAK	95.000	53.200	6.650	6.827.943	55.897.801	40.842.485	59	105	103	142
SKIP	290.000	160.000	27.000	18.268.966	171.086.276	120.842.485	59	59	68	142
IKO	742.000	412.900	58.650	58.882.724	441.009.649	297.212.587	59	107	100	148
LSNL	252.253	130.851	20.966	22.839.947	143.483.173	97.652.636	57	110	109	147
HVA	84.753	45.688	6.833	7.353.793	49.290.430	31.626.928	58	108	108	156
LBK	46.524	24.494	3.500	3.719.672	26.315.332	18.020.728	57	107	106	146
LIVAR	383.530	201.033	31.299	33.913.412	219.088.935	147.300.292	57	109	108	149
IP	261.000	143.627	22.598	24.704.000	157.466.783	120.788.000	60	110	109	130
MP	140.000	77.344	12.016	13.490.000	85.387.211	64.887.000	61	110	112	132
KLIMA	401.000	220.971	34.614	38.194.000	242.853.994	185.675.000	61	110	110	131
INŽ	40.338	23.558	3.429	2.679.644	24.929.597	10.427.794	62	106	78	239
PB	51.000	29.784	4.335	6.649.021	29.785.900	24.074.883	58	100	152	124
ZAST	90.000	49.590	7.380	7.832.820	77.271.575	37.480.390	86	156	106	206
IC	8.977	5.332	530	438.008	5.127.971	3.520.014	57	96	83	146
IZIP	190.315	108.264	15.674	17.599.493	137.115.043	75.505.081	72	127	112	182
PD	6.900	3.450	2.300	1.911.140	2.926.199	1.274.165	42	85	83	230
IMP - SFRJ	5.077.946	2.806.768	416.335	417.686.773	3.005.081.780	2.116.071.793	59	107	100	142
- skupaj	5.175.834	-	-	421.452.768	3.084.117.484	2.161.950.807	60	-	-	143

nost delavcev IMP in iz nje izvirajoče potrebe finančnega značaja so nas pripeljale na idejo, da vsi zaposleni delamo eno solidarnostno soboto za skupne potrebe delavcev TOZD, DO in SOZD kot celote; ta ideja je dobila vsesplošno podporo vendar ob zahtevi, da se izdelata program koriščenja tako ustvarjenih sredstev ločeno za vsak nivo posebej: torej za nivo TOZD, za nivo DO in za nivo SOZD (glej poseben članek!)

Iz povedanega sledijo nekatere spremembe, ki jih bo potrebno sprejeti v vsakodnevni navadah ali pa se prilagoditi novim obračunskim obdobjem. Prej ko slej moramo opozoriti na spremembo izplačilnega dne: do sedaj smo »plačo« prejeli okrog drugega v mesecu. Po novem so izplačilni dnevi v sredini meseca — okrog petnajstega. Prehod bo izveden takole: 15. januarja prihodnjega leta bomo prejeli OD za zadnje dekadno letošnjega (10 dni) decembra, 15. februarja bomo prejeli OD za mesec januar prihodnjega leta, itd.

Seveda gre tudi za nujne prilagoditve, ki jih bodo v dosedanjih delovnih navadah morali izvršiti delavci »delovodskega« področja, delavci v komercialnih službah in tudi delavci v finančno računovodskih službah.

3. ZAKLJUČEK

Prav tako kaže poudariti, da bo uveljavitev novega obračunskega meseca zahtevala večji red v

organizaciji dela oziroma uvajanje samoupravnih organizacij izhajajoč iz konkretnih delovnih zahtev (delovnih mest) in tako po svoje prispevala k bolj ekonomičnemu načinu poslovanja; predvsem kar zadeva administrativno strokovna opravila.

In še to: delovni koledar IMP je koristen pripomoček za vsakega delavca. Po eni strani zaščita ustrezni zahtevi ZZZ o planiranju letnega fonda delovnega časa, po drugi strani je na preprost, pregled in zato učinkovit način vsakemu delavcu predložena celovita razporeditev za njega najpomembnejših informacij, kot so: število ur na dotični delovni dan, število ur za obračun praznikov, število ur in dni iz naslova solidarnostnih obveznosti, proste sobote, in seveda »izplačilni« dnevi itd. Po tretji strani pa je delovni koledar IMP za posamezno leto izhodišče za operativno planiranje, vodenje in koordinacijo delovnega procesa; zato ima obeležene tudi terminske enote.

Kot vsak ima tudi ta planski dokument svoje pomanjkljivosti. Bistvena je v tem, da ne ustreza v tistih TOZD, ki imajo dvo, oziroma troizmensko delo. Seveda bodo v takšnih kolektivih (in tudi to je že dolgoletna praksa v IMP) sprejeli dopolnitve k skupnemu koledarčku z vidika dodatnih delovnih sobot (ni možna razporeditev 42 ur na samo 5 dni).

JURIJ ZAVEC, dipl. oec.

● S KNJIŽNIH POLIC

REDNA ZBIRKA PREŠERNOVE DRUŽBE

Redna knjižna zbirka PD za leto 1979 bo izšla novembra. Naročniki bodo prejeli naslednje knjige: Prešernov koledar 1980, J. Kislinger: Debele zgodbe Petra Fuleža; Jurčič-Kersnik: Rokovnjači, M. Lalič: Prvi sneg, C. Jeglič: Vrtnarjevi spomini. Naročniki redne zbirke bodo poleg teh knjig prejeli še knjigo Franca Šetinca: Misel in delo Edvarda Kardelja.

Cena letne knjižne zbirke PD je 150 din (broširano) in 210 (celo platno). Zbirko lahko naročite pri poverjenikih Prešernove družbe ali neposredno na naslov Prešernova družba, Borsetova 27, 61000 Ljubljana.

Da bi vas vsaj nekoliko seznanili z letošnjo zbirko PD, objavljamo kratko vsebino knjig, o knjigi Misel in delo Edvarda Kardelja pa objavljamo povzetek iz misli, ki jih je o knjigi napisal njen avtor Franc Setinec.

PREŠERNOV KOLEDAR 1980

bo kot osrednja knjiga letne zbirke tokrat še posebej zanimiv, tako da boste zanesljivo večkrat pogledali vanj — pa ne samo, da ugotovite zdaj, na kateri dan ima kdo med vami ali med vašimi dragimi rojstni dan ali kak drug osebni praznik, pa tudi ne samo zato, da se prepričate, koliko prostih dni se vam obeta ob kakšnem državnem prazniku. Nedvomno si boste z veseljem prebrali tudi katerega od zanimivih člankov z raznih področij in si osvežili spomin ali se poučili glede te ali one stvari, ki bo ravno takrat ponovno pomembna ali kako drugače v središču pozornosti in o kateri bo tekla beseda v prijateljskem krogu. Odprli ga boste tudi takrat, kadar boste potrebovali podatek te ali one vrste, pa tudi da si preberete prijetno, hudomušno ali bridko črtico ali pesem katerega od naših pisateljev, ki so tokrat posebej za Prešernov koledar napisali svoje vrstice in stihe. Kot vsako leto bo tudi v Prešernovem koledarju 1980 vrsta drobnih informacij in zanimivosti, knjiga bo velikega formata, obogatena z barvnimi reprodukcijami enega od najpomembnejših slovenskih slikarjev in tudi drugače izdatno ilustrirana, obsegala pa bo okrog 200 strani.

PREJELI SMO

Spoštovani!

Zadovoljni pevci devetih zborov in vokalnih skupin so bili navdušeni na tretjem občinskem srečanju odraslih pevskih zborov, ki je bilo letos na Črnučah. To zadovoljstvo jih je obvezalo, da bodo prišli vsi tudi na naslednje, četrto srečanje.

Dovolite nam, da se vašemu kolektivu v imenu vseh pevcev, poslušalcev in organizatorjev zahvalimo za finančno pomoč, ki je zagotovila letošnjo izvedbo tako pomembne občinske kulturne prireditve. Zlasti se vam zahvaljujemo zato, ker je bil vaš delovni kolektiv prvi, ki je na tak način pomagal občinski Zvezi kulturnih organizacij pri uresničevanju njenega programa.

Tovariški pozdrav!

*Predsednik ZKO
Ljubljana-Bežigrad
STANE KOMAN*

Juro Kislinger

DEBELE ZGODBE PETRA FULEŽA

satira z risbami slikarja Janeza Vidica

Če v naših knjigarnah česa ni ali pa skorajda ni, potem ni v teh naših knjigarnah veselo napisanih strani — mislim na tisti pisateljsko napisani humor ali na satiro, ki sta človeško žlahtno, z bistrino duha in z domišljijo, ki ne pozna meja, povedana. Prav tako malo je v našem pisanju ali v naših knjigah partizanskega humorja, predvsem pa tistega, pri katerem se more zasmejati vsakdo med nami, zasmejati z vso človeško vredino in nikoli žaljivo.

In takšna — in zaželena — je Kislingerjeva knjiga o našem preprostem človeku in partizanu Petru Fuležu. »Zgodbe so take,« je zapisal član našega tajništva, »da povedo o partizanih tisto, kar se rado zamolči. Bili so svojevrstna družina tovarišev v boju za svoj narod, jezik, domovino in revolucijo po človeški meri. Niso bili niti ovce, niti volkovi v čredi, vedno in predvsem so bili človeški in tovariški do vseh, ki so dajali odpor fašizmu vseh barv.«

Josip Jurčič-Janko Kersnik

ROKOVNJAČI

povest

Prepričani smo, da nam te privlačne zgodbe dveh naših najbolj romantično pa zanimivo pišočih pisateljev ni treba posebej predstavljati, razen nemara najmlajšim bralcem, saj jo od starejših pozna vsakdo še iz šolskih let. Prav tako pa smo tudi prepričani, da se je bodo razveselili tako najmlajši, ki si bodo to pustolovsko napeto pa po domače prikupno povest z zanimanjem prvič prebrali, kot jo bodo radi ponovno brali tisti, ki jim je pripoved o rokovnjaškem poglavarju Grogu in njegovi ljubezni do Polonice medtem že nekoliko zbledela v spominu. Povejmo le, da se zgodba odvija v času, ko so bili našo deželo zasedli Napoleonovi Francozi, da so v njej na prikupen način orisane takratne šege in navade, tako drugačne od vsakdanjosti, kakršno poznamo danes; da boste v pripovedi spoznali različne kraje naše domovine, kakršni so bili ti pred skoraj dvesto leti, da se boste prijetno nasmejali ob šaljivih pogovorih med pivskimi bratci in rokovnjači, se muzali ob vraževernosti, kakršno so takrat gojili zlasti neuki in hudobni ljudje, da boste z zanimanjem spremljali usodo rokovnjaškega poglavarja Groge in njegovih sovražnikov pa prijateljev, in dobre volje odložili knjigo potem, ko boste iz nje razbrali, da so bili izdajalci in drugi zlonamerneži primerno kaznovani medtem ko so pošteni ljudje bolj v miru živeli naprej. S knjigo smo želeli ustreči tistim našim naročnikom, ki so se, včasih upravičeno, pritoževali, češ da Prešernova družba preveč poredko izdaja dela naše, slovenske pripovedne klasike, v katero Rokovnjači, ki jih je do enajstega poglavja napisal Josip Jurčič, od dvanajstega poglavja naprej pa po Jurčičevih zapisih in po lastnem preudarku in gradivu, vendar v Jurčičevem slogu, dopolnil Janko Kersnik. Knjigo je z izvirnimi slikami opremil naš priznani umetnik Maksim Gaspari.

Mihailo Lalič

PRVI SNEG

pripovedovanja

Če zna kdo pri nas človeško ali ljudsko pripovedovati o našem partizanskem času, potem je to črnogorski pripovednik Mihailo Lalič; pripovedi, zbrane v Prvem snegu — v tem prvem snegu, ki ali zamete partizanske stopinje ali pa jih odkriva — so napisane živo in polnokrvno, kar se kaže tako v

človekovi veličini in tragiki kakor tudi v človekovi zmaličenosti, naj gre za klavce lastnega rodu ali za izdajanje tega svojega lastnega rodu. Pisatelja tu ko da ni čutiti; vendar pa kot bralci teh pripovedovanj čutimo z nadami, strahom in s trpljenjem njegovega ljudstva, kakor s tem njegovim ljudstvom vred začutimo gnus do vsega, kar ponižuje in sramoti človeka samega. Tako pripovedovanje samo, ko moralna ali etična moč Laličevega pripovedovanja, vse to je zraslo iz črnogorske književne dediščine, iz Njegoševe epike, kakor je hkrati ostalo zvesto svojemu črnogorskemu človeku.

Ti črnogorski partizanski pripovedni biseri bodo izšli pri nas v prevodu pesnika Severina Šali-ja.

VRTNARJEVI SPOMINI

spomini in strokovni zapisi Cirila Jegliča

Letos smo v našo zbirko uvrstili precej nenavadno knjigo, delo našega znanega vrtnarja, krajinarja, ljubitelja in varuha narave. Razpon njegovih spominov, ki pa niso navezani le na naravo, zaobjema osemdeset let, vendar knjiga ni kakšna kronika, skozi slikovito menjavanje dogajanj govori predvsem o tem, zakaj in kako raste človekova ustvarjalnost, in kako se posameznikova osebnost ob pristni povezanosti z naravo lahko prebija mimo vseh porazov, stisk in tudi zmag do trdnega in vrednega življenjskega spoznanja.

Knjiga daje vpogled v dejavnost, ki je bila v naši deželi do nedavna hudo nerazvita in brez pravega ugleda in cene. Prav iz okrepljenih začetkov te vede pa se je v zadnjih letih tudi pri nas razvila pomembna socialnokulturna znanost. K temu je mnogo prispevalo prav Jegličevo pionirsko delo, njegove številne zamisli pa so se uresničile tudi na področju krajinskega in parkovnega oblikovanja. V knjigi bomo srečali tudi mnogo pisateljevih sodobnikov, marsikoga pa bodo posebej pritegnili njegovi vtisi iz časa bivanja v Dornavi, v Ljubljani, na Grmu, kot tudi njegova doživetja v Zagrebu, Beogradu, na Brionih in v Makedoniji. Na željo uredništva je inž. Jeglič v drugem delu knjige dodal še nekaj poglavij, ki pojasnjujejo jedro njegovih temeljitih strokovnih spoznanj; ta poglavja so torej bolj izrazito praktična.

Pisatelj sam pravi v uvodu k svojim spominom: »Res ima marsikdo za seboj mnogo bolj nenavadno, bolj razburljivo in v očeh javnosti imenitnejše življenje. Vendar bo ta pripoved dosegla svoj namen že s tem, če bodo njene poglavitve misli tudi danes koga ohrabile. Saj ni namenjena le strokovnjakom, niti zgolj strokovni rabi.« Uredništvo pa je prepričano, da bo ta knjiga s svojo živahno vsebino in lepo slovensko besedo segla v razum in v srce vsakomur, ki si tega resnično želi.

Še podatek: Delo bo imelo 8 listov barvnih slik in 20–30 črno-belih fotografij.

Franč Šetinca

MISEL IN DELO EDVARDA KARDELJA

»Namen knjige, ki sem jo napisal za PD, je, da kar se da poljudno, seveda pa ne na škodo tehtnosti vsebine, približa Kardeljevo misel in delo najširšemu krogu bralcev. Veselilo me bo, če bodo po knjigi segli mladi ljudje ob študiju in delu, in če jo bodo z zanimanjem brali tudi starejši, predvsem delavci in kmetje. Rad bi, da bi bila knjiga MISEL IN DELO EDVARDA KARDELJA primerno tolmačenje in napotilo k poglobljenemu branju Kardeljevih izvirnih del, katerih ne more nadomestiti noben, najsi bo še tako obširen, živ in aktualen povzetek.«

NEUSPEL VZPON NA TRIGLAV

V petek 3. avgusta je planinsko društvo IMP organiziralo izlet na Triglav. Do Rudnega polja smo šli z avtobusom, naprej pa peš. Vreme je bilo lepo. Začeli smo se vzpenjati do Vodnikove kočice. Bilo nas je veliko, zato smo hodili v manjših skupinah. Vzpon do Vodnikove kočice je bil kar naporen. Sonce je pripekalo, nikjer pa nobenega potočka, samo gole skale. Po nekaterih kotanjah je bilo še nekaj snega. Vsi izmučeni smo samo čakali, kdaj se bo pred nami pokazala Vodnikova kočica, kjer se bomo končno odžejali. Vodnikov dom stoji na višini 1805 m. Po počitku smo se odpravili naprej.

Še zadnji pogled na Vodnikovo kočico in že nas prevzame planinski svet. Ob poti nas pozdravljajo nizki borovci in dišeče planinske cvetje. Pogled v dolino nam daje novo moč za nadaljnjo pot. Kolona je sicer pretrgana, s klenci se slišimo in ugotavljamo, če nismo zašli. Še nekaj korakov in bomo na Kredarici, kjer bomo tudi dočakali jutro. Najbolj urni so bili pri Triglavski koči že ob 14. uri, do 17.30 pa so prišli tudi najbolj počasni. Noč je bila jasna, zato smo se srečni odpravili k počitku.

Težko pričakovano jutro. Hitro pakiramo nahrbtnike. Že se vzpenjamo po skalah. Pogled na gore, ki jih sonce ta trenutek obsvetljuje, je zelo lep. Vzpon do malega Triglava ni bil težak. Po pogledu v dolino pa nas vse spreleti strah. Fotografiramo se, v ozadju pa se vidi Triglav. Kar na lepem se je dvignila megla. Upravnik Planike je klical, da moramo dol, ker je nevarno zaradi strel. Nekateri smo imeli le še nekaj vzponov in stali bi na najvišjem vrhu. Nasproti nam je prišel planinec, ki nam je povedal, da se za vrvi ne smemo prijemati. Hitro smo se začeli spuščati. In to je ta Triglav, ki nas je zjutraj tako lepo vabil ves v soncu, sedaj pa ves v megli. Začelo je deževati, mi pa smo kljub dežju nadaljevali pot. Kmalu je posijalo sonce, in posušilo anorake in pelerine. Že se vidi jezero, ki bo odžejalo najbolj žejne. Voda je hladna in čista kot kristal. In še zadnje jezero, zraven pa kočica, ki nam bo to noč dala prenočišče. Bilo je veliko takih, ki so bili prvič na Triglavu in jih je čakal krst. Vsak je dobil tri krepke ali pa lahke po zadnji plati.

Kmalu je v domu vse utihnilo. Zjutraj smo se zgodaj odpravili na Komno, od tam pa v Bohinj. Že se sliši sumenje Savice. Pogledali smo, kdaj odpelje prvi avtobus proti Ljubljani.

Še zadnji pogled na hribe in že nas avtobus pelje v

Ljubljano. Mogoče nam bo drugo leto vreme bolj naklonjeno in bomo osvojili vrh. **RENATA KRŽIŠNIK**

GREMO V »NEZNANO«

Planinsko društvo pripravlja v oktobru svoj II. odhod »V neznanu«. Ker vemo, da dobre stvari vlečejo, smo prepričani, da mnogi lanski udeleženci ne bodo manjkali v veseli družbi, ki bo imela v svoji sradini tudi nove, ki bodo hoteli poskusiti, kako znajo planinci odkrivati lepote naše domovine, ki bodo tokrat dolgo skrite.

Tisti, ki bodo zapisali kraj, kamor gremo, ali pa se mu v odgovoru približali, bodo posebej nagrajeni.

Za izlet se morate do 5. oktobra prijaviti pri poverjenikih PD. Odhod bo 13. oktobra ob 6. uri izpred poslovne stavbe IMP, Titova 37. Podrobneje pa boste o tem obveščeni na oglasnih deskah.

Prijavite se pravočasno, da se izognemo gneči, ki je bila ob odhodu proti Triglavu.

Za dobro razpoloženje boste poskrbeli udeleženci sami, ker društvo le vodi do cilja in nazaj.

Torej ne zamudite priložnosti za zaključek planinske sezone, ki bo vesela, kje pa, že sedaj ugibajte!

Planinsko društvo IMP pripravlja za 28. oktober 1979

MNOŽIČEN REKREACIJSKI IZLET NA LUBNIK

Namen te akcije je, pritegniti čimveč delavcev IMP, da odidejo med jesenske barve gozdov in narave sploh, ter si tako privoščijo odmor in pridobijo novih moči za bodoče naloge vsakdanjega življenja. Če samo prisluhnemo izjavi 54-letnega moža, ki pravi »da zdaj lažje hodi kot pri 22 letih nekdanj«, to pa samo zato, ker se mesečno po več dni »potika« po planinskih stezah, potem lahko verjamemo v resnico, da je HOJA — ZDRAVJE!

Proti Lubniku bi odšli iz Ljubljane do Škofje Loke z rednimi avtobusi 28. oktobra. Prvi odpelje ob 6.20 potem 7.20 in 8.20. Na končni postaji bi imeli zbirno mesto, od koder bi vodniki potem vodili udeležence izleta na Lubnik, enako pa tudi nazaj, da bi do mraka bili zadnji spet na avtobusni postaji. To skrb bi prevzelo društvo, ostale materialne in druge odgovornosti pa ne.

Če bo 28. oktobra slabo vreme, pa bomo šli naslednjo nedeljo na enak način. Podrobneje bomo še obveščali preko poverjenikov PD.

Lepo bo, če nas bo veliko, vsak nekaj zna, pa kak nastop vmes za moč in sposobnost nas bo razvedril, zato naj bo sklep pri vsakomur: **GREM, PA NAJ BO, KAR PAČ MORA BITI.**

Dragemu Petru Kresetu, sodelavcu in prijatelju, v slovo!

Sredi polletja, pred osmimi leti, si prvič združil svoje delo z nami, star komaj osemnajst let.

Prišel si z najpreprostejšimi deli z vso mladostno zagnanostjo. Zelo hitro si se vživel v vse težave in lepote monterkega dela in življenja. Čeprav zelo oddaljen od lastnega doma, si mirno, marljivo in z veseljem pokazal odlike mladeniča, ki je želel pridobiti čimveč praktičnega znanja. V krogu sodelavcev ti je prav to uspevalo. Vidno si napredoval iz priučnega delavca v delavca monterja.

Po redni odslužitvi vojaške obveznosti si se ponovno vrnil v naše vrste. Praktične izkušnje si usmeril v varilstvo, ki smo ga v tistih letih nujno potrebovali. Odzval si se tudi našemu pozivu za delo v inozemstvu. Tam si pokazal vse vrline in vzdržljivost dobrega montažnega delavca. Skupno smo se veselili našega in tudi tvojega delovnega uspeha. V maju tega leta, po vrnitvi iz Iraka, si kot varilec specialist nesebično in požrtvovalno z vso odgovornostjo delil z nami vse dobro in slabo na zahtevnem delovišču — plinovoda v Gorici.

Ko smo zvedeli, da si nas tako nenadoma in usodno zapustil, nas je stisnilo pri srcu. Obnemeli smo v bolečini.

Dragi Peter, čeravno ne moremo v tem trenutku ničesar spremeniti, lahko povemo, da je bilo tvoje življenje in delo kljub mladosti polno in naše. Še naprej boš živel v naših mislih in srcih tako tvojih domačih, kot v nas, tvojih sodelavcih. Ohranjamo te v spominu kot neutrudnega, vestnega in iskrenega prijatelja.

Hvala ti za vse!

SODELAVCI PLINOVODA N. GORICA

ZAHVALI

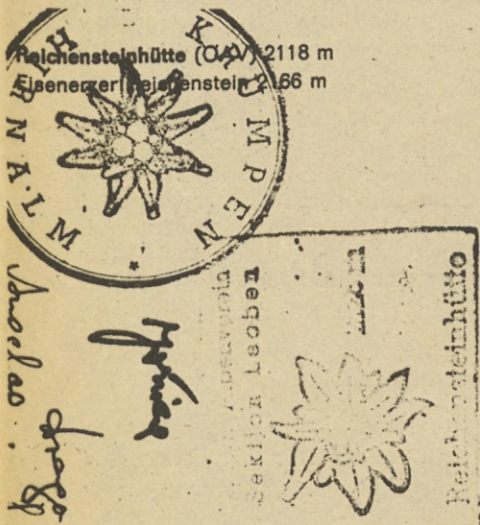
Ob smrti mojega moža se iskreno zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata TOZD TEN za darovano cvetje. Obenem se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za izkazano pomoč ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje ter ga pospremili na njegovo zadnjo pot

MARIJA STRAH
s hčercoma Stanko in Andrejko

Ob nenadni smrti mojega brata se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za izraze sožalja in darovano cvetje. Obenem se zahvaljujem tudi vsem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot.

ANICA ČAMERNIK

PREJELI SMO

Uredništvo časopiso

IMP Glasnik

*Ljubljana
Titova 37*

Postleitzahl

KRH

*Vsota plačila
rečena lep pozdrav iz
EVROPSKE PEŠ POTI*

3. Delovno tekmovanje kovinarjev Slovenije v Celju

V dneh 6., 7. in 8. septembra je bilo v Celju tretje delovno tekmovanje kovinarjev Slovenije.

Sodelovalo je 205 tekmovalcev posameznih poklicev kovinske stroke iz različnih TOZD širom Slovenije.

Tekmovalne skupine:

- orodjarji
- strugarji
- rezkalci
- brusilci
- livarji
- varilci s podskupinami

- a) ročno elektroobložno
- b) plamensko
- c) polavtomatsko v zaščiti CO₂
- d) varjenje po TIG postopku.

Otvoritev tekmovanja je bila zelo svečana s povorko tekmovalnih skupin in gostov po celjskih ulicah.

Otvoritve so se udeležili: Franc Leskošek-Luka, Vinko Hafner in drugi.

Predsednik Republiškega odbora sindikatov delavcev proizvodnje in predelave kovin Srečko Mlinarič je imel na otvoritvi kratek priložnostni govor, kjer je orisal pomen takšnih delovnih tekmovanj. Za njim pa je pozdravil sodelujoče v imenu delavskega Celja še predsednik medobčinskega sveta sindikatov v Celju tov. Ivan Kramer.

Tov. Luka je na otvoritvi dvignil zastavo kovinarjev in tem simbolično otvoril tekmovanje.

Samo tekmovanje je bilo razdeljeno na dva dela.

Dne 6. septembra ob 8. uri je bilo za vse tekmovalce teoretično preverjanje znanja.

Isti dan popoldan ob 15. se je začel praktični del tekmovanja.

Ta del je bil razdeljen po strokah. Strugarji so tekmovali v delavnicah šolskega kovinarskega in metalurškega centra v Štorah.

Tekmovalo je 30 tekmovalcev. Prva tri mesta so zasedli:

	točk
1. Kotnik Jože, Železarna Ravne	761,36
2. Krapec Srečko, Tam, TOZD 25	725,25
3. Kralj Ivo, Salonit Anhovo TOZD Vzdrž. žerj.	663,86
- Iz SOZD IMP je tekmoval v tej skupini Ivan Varga iz TOZD Panonija M. S. in dosegel 359,52 točke.

Orodjarji so tekmovali v delavnicah Tehniške šole v Celju. Prvi trije:

	točk
1. Vidic Marjan, TZ Litostroj	687,7
2. Škrinjer Marko, Iskra TOZD DES Šempeter	662,0
3. Jakopič Anton, Rog Ljubljana	638,2

Tekmovalo je 26 tekmovalcev in tudi v tej tekmovalni skupini ni bilo predstavnika SOZD IMP.

Tekmovanje brusilcev, ki jih je bilo 18, se je odvijalo v Zrečah. Prvi trije:

	točk
1. Frangež Viktor, TAM TOZD OR	762
2. Mozetič Dušan, Iskra, TOZD DES Šempeter	605
3. Grmič Miro, Iskra, Elektromehanika Kranj	596

Tudi v tej grupi ni predstavnika naše SOZD. Tako kot brusilci so tudi rezkalci tekmovali v Zrečah. Najbolje so se odrezali:

	točk
1. Luter Boštjan, Železarna Ravne	946,1
2. Vavpotič Martin, TGO Gorenje Vel.	928,8
3. Mameledžija F., RŠC TOZD tehnol. oprema Velenje	871,0

Tudi tu ugotavljamo, da med 20 rezkalci ni predstavnikov SOZD IMP.

Livarji so tekmovali v livarni sive litine v Železarni Štore. Doseženi so naslednji rezultati:

	točk
1. Pirc Miro, TZ Litostroj Lj.	904
2. Barišič Stipo, TZ Litostroj Ljubljana	900
3. Krivec Ivan, Železarna Ravne	892

Med 25 tekmovalci ni predstavnika naše SOZD.

Vse varilske ekipe so tekmoval v učnih delavnicah tehniške šole v Celju.

Varilec tekmovalcev za elektroobložno varjenje je bilo 27. Najboljši trije:

	točk
1. Tišova Anton, Železarna Jesenice	793,42
2. Špes Maksim, Impol Sl. Bistrica, TOZD vzdr.	741,03
3. Ciringer Jože, Metalna Maribor	704,01

Predstavniki SOZD IMP, ki so sodelovali v tej skupini so dosegli naslednje rezultate:

	točk
1. Vogrinc Jože, IMP TOZD Panonija M. Sobota	431,32
2. Murovec Janez, IMP Idrija TOZD TIO	388,45
3. Bajc Anton, IMP, Idrija TOZD TIO	386,20
4. Vidmar Janko, IMP Idrija TOZD TIO	381,85
5. Leskovec Daniel, IMP Idrija TOZD TIO	350,47

Iz primerjave, da je slovenski prvak zbral 793,42 točke in da je bil najslabše ocenjen varilec s 150 točkami, lahko vidimo, da so varilci naše SOZD nekje v sredini in so zasedli solidna mesta.

Med plamenskimi varilci, ki jih je bilo 18, je bil rezultat naslednji:

	točk
1. Ferk Vinko, Železarna Ravne	843,75
2. Rupnik Ciril, IMP TIO Idrija	819,24
3. Šalar Franc, Železarna Jesenice	809,09

Razporeditev SOZD je naslednja:

	točk
1. Rupnik Ciril, IMP, TIO Idrija	819,24
2. Vidmar Zvonimir, IMP TIO Idrija	632,48
3. Gnezda Srečko, IMP, TIO Idrija	541,32

Če primerjamo najvišjo dobljeno oceno 843,75 in najnižjo, vse čestitke Idričanom — častno ste zastopali našo SOZD!

Pri varilcih v zaščiti CO₂ — MAG postopek so bili med 26 tekmovalci najboljši:

	točk
1. Rekar Jože, Železarna Jesenice	834,20
2. Gnezda Pavel, IMP, TIO Idrija	808,96
3. Černigoj Marjan, DSSS Vozila Gorica	787,48

Naši so se razvrstili

	točk
1. Gnezda Pavel, IMP, TIO Idrija	808,96
2. Casar Ivan, IMP, TOZD Panonija M. S.	470,99

Ob primerjavi 834,20 točke pri slovenskem prvaku in 195 točk pri zadnje plasiranem v tej disciplini, velja enaka ugotovitev kot pri varilcih za plamensko varjenje.

Pri varilcih v zaščiti argona — TIG postopek, ki jih je tekmovalo 16, ni bilo predstavnika SOZD IMP.

Rezultati:

	točk
1. Janažič Stanko, Inapol Sl. Bistrica	687,31
2. Vlahek Srečko, Železarna Jesenice	669,35
3. Tišov Edo, Železarna Jesenice	659,82

Ob tem je primerno, da citiramo zaključne besede predsednika Republiškega odbora sindikatov delavcev proizvodnje in predelave kovin Srečka Mlinariča, ki je dejal:

Republiško tekmovanje kovinarjev je končano, lahko rečem, da nam je uspelo. Najboljši tekmovalci se bodo 10. oktobra pomerili na zveznem tekmovanju kovinarjev Jugoslavije v Sarajevu. Da nam je to uspelo, je za sluga Občinskega sindikalnega sveta, Odbora sindikata kovinarjev Celje in delovnih organizacij širom Slovenije. Tekmovanje kovinarjev je ponovno dokazalo in opravičilo svoj namen, da so delavci med seboj izmenjali svoje praktično in teoretično znanje. Ko odhajamo s III. Delovnega tekmovanja iz industrijskega centra Celja, smo skupaj z organizatorji zelo zadovoljni, da je tekmovanje potekalo brez zastojev, da so delavci strokovnjaki, ki so spremljali in ocenjevali rezultate dela, ponovno dokazali, da je znanje, ki ga ima naš neposredni proizva-

jalec, iz leta v leto na višji ravni. Ko to ocenjujemo, ni samo zasluga organizatorjev in tistih, ki so v temeljnih organizacijah združenega dela pred petimi leti začeli s pionirskim delom. Znanje, ki ga ocenjujemo z najbolj sodobnimi meritvami, ni ocena posameznikov, ampak je to ocena sodobnih meril in pripomočkov. Zato lahko rečem, da so nam ti rezultati ponoven dokaz, da je naš kovinar s svojim umskim znanjem na zelo visoki ravni. Ti dosežki in ti rezultati naj bodo podlaga za preverjanje dela delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela, ko se bodo tekmovalci vrnili v svoje delovne sredine. Ta delovna manifestacija je samo seštevek vseh manifestacij, ki so vse leto potekale v temeljnih organizacijah združenega dela. V imenu republiškega odbora za pripravo in izvedbo delovnega tekmovanja. Ko odhajamo iz industrijskega centra Celja, smo lahko vsi skupaj zadovoljni, saj smo se počutili tako kot doma. Že danes pa razmišljamo, kako bo drugo leto, ko bo republiško in zvezno tekmovanje v Mariboru.

S tega tekmovanja je bila poslana pozdravna brzojavka tovarišu Titu:

Z otvoritvenega dela III. delovnega tekmovanja kovinarjev Slovenije ti v imenu vseh delavcev kovinske industrije Slovenije pošiljamo prisrčne, tovariške pozdrave.

To tekmovanje je sestavni del naših aktivnosti pred 10. oktobrom, Dnevom kovinarjev Jugoslavije, dnevom, ko si pred 69 leti vstopil v zvezo kovinarskih delavcev, v letu zgodovinskih obletnic, 60-letnice Zveze komunistov Jugoslavije, Zveze komunistične mladine Jugoslavije in revolucionarnih sindikatov Jugoslavije.

To dejstvo nas pri tekmovanju še posebno podžiga, da se potrudimo za dosego čimboljših rezultatov in s tem dosežemo našo enotnost in trdno odločnost, nadaljevati tvojo pot v prizadevanjih za naš lepši in srečnejši jutrišnji dan. Na ta način želimo nadaljevati tradicijo naših tekmovanj, ki so oblika manifestacije naše delovne ustvarjalnosti, s katero stremimo k dvigovanju produktivnosti dela, rentabilnosti proizvodnje, dvigovanju kakovosti izdelkov in poglobljanju znanja s področja samoupravljanja, varstva pri delu, strokovnega usposabljanja, hkrati pa imenujemo svoje izkušnje, tolmačimo pa tudi hotenja naših temeljnih organizacij združenega dela.

Na naših proizvodnih tekmovanjih zbrani kovinarji še bolj krepimo bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti in s tem utrjujemo te osnovne in najdragoocenejše pridobitve naše revolucije. Oblike in vsebine naših aktivnosti širimo tudi na številna druga področja delovanja, s tem pa dokazujemo, da za nas v naši samoupravni socialistični federativni republiki Jugoslaviji ni področja, na katerem ne bi aktivno delovali.

Ponosni smo, ker pripadamo delavskemu razredu, narodom in narodnostim samoupravne socialistične in neuvrščene Jugoslavije, ki jo tako častno vodiš, kar dokazuje vse tvoje neumorno delovanje doma in v svetu. Tvoja dolga in revolucionarna pot državnika nas navdaja s ponosom.

FRANC MEDVED

Za dobro voljo

